

Głos Ludu

Gazeta Polaków w Republice Czeskiej

Posel Zbigniew Girzyński
w Kongresie Polaków
| s. 2

Książkowy
konkurs
| s. 3

Przypomnieli sobie,
jak smakuje zwycięstwo
| s. 8

»Ho, ho, ho!« aż do nieba

WYDARZENIE: Gorolki i gorole, rodzina, krewni i sympatycy legendarnego hetmana góralskiego Jury spod Grónia obchodzili w niedzielę 100. rocznicę urodzin Władysława Niedoby, współzałożyciela Sceny Polskiej, Gorolskiego Święta i chóru „Gorol”. Jego charakterystyczne gromkie „Ho, ho, ho!” brzmiało ze sceny nawiejskiego Domu PZKO.

Władysław Niedoba urodził się w Nawsiu, tam też odbył się koncert upamiętniający jego życie i dorobek. – Będzie wiele o historii, ja jednak chciałbym spojrzeć w przyszłość. Chociaż tego, co nam Jura spod Grónia pozostawił, jest bardzo wiele, to nie będzie to istniało samo przez się, ale tylko poprzez poświęcenie i poprzez serce. Takie właśnie serce zawsze tętniło we Władysławie Niedobie, iż potrafił zmobilizować, zarażać, trzymając się hasła, że kto chce zapalać, powinien płonąć – powiedział na rozpoczęcie Marian Waszut, prezes Miejscowego Koła PZKO w Nawsiu.

O swoim pierwszym i kolejnych spotkaniach z Jurą spod Grónia opowiadał prowadzący spotkanie Tadeusz Filipczyk, konferansjer Gorolskich Świąt w Jabłonkowie. Przy okazji zaprosił obecnych na kolejne obchody 100-lecia urodzin Władysława Niedoby. Najbliższe odbędą się w ramach tegorocznego Gorolskiego Święta pn. „Starzikowe urodziny”. – Starzika co prawda nie będzie, ale przez cały czas będzie o nim mowa – zapowiedział Filipczyk. Z kolei 19 października br. odbędzie się centralna uroczystość „Gorola” i Sceny Polskiej w Teatrze Cieszyńskim w Czeskim Cieszynie.

Mowę o hetmanie góralskim wygłosił w niedzielę w Nawsiu również folklorysta, prof. Daniel Kadłubiec. Postać Władysława Niedoby łączył z gróniami i góralszczyzną. – Grónie, góry koczują się z przestrzenią, która jest blisko nieba, zaś bliskość nieba kojarzy się z wolnością, lotnością umysłu, elokwencją, możliwością przewidywania tego, co będzie, i dążenia ku temu, co ma być, a czego nie ma w tej chwili. Grónie są również przestrzenią tajemniczą, w której można zabłądzić. Każdy, kto się orientuje w tej przestrzeni, jest kimś, kto ma specjalne zdolności, kto się zna – przekonywał profesor. Spośród cech charakterystycznych Niedobę zakreślał jedną, określając ją jako rząd dusz, panowanie nad masami. – On mógł mówić cokolwiek, a oni to przyjmowali – wyjaśniał. Opowiadał też o jego pracy na nawiejskim „holcplacu”, o tym, jak 40 razy starostował na weselach, a także o tym, jak wspólnie ze Stanisławem Hadyną kompletował zespół „Śląsk”. Na zakończenie zaś przywołał słowa Adama Mickiewicza, które ten napisał do swojego

Gorole i gorolki przyszły w niedzielę oddać hołd Władysławowi Niedobie – Jurze spod Grónia.

profesora Joachima Lelewela: – Dokąd się obrócisz, z każdej wyznasz stopy, żeś znad Niemna, żeś Polak, mieszkaniec Europy.

– Jura spod Grónia uświadamiał nam przez całe życie, że musimy mieć swój trwały punkt odniesienia, że musimy mieć swoje miejsce, bo to jest nasza siła, bo to wszystko, co z tego miejsca tryska, jest naszą potęgą. To jedno z najważniejszych jego przesłań – podsumował.

Niedzielną uroczystość poświęconą Władysławowi Niedobie była głównie koncertem pieśni i tańca. Otworzyły ją połączone chóry – chór żeński „Melodia” MK PZKO w Nawsiu pod kierunkiem Aleksandry Zeman oraz chór męski „Gorol” MK PZKO w Jabłonkowie z dyrygentką Katarzyną Siwiec-Kantor. Zabrzmiały „Ondraszek” oraz tradycyjny świętogorolski utwór powitalny „Witomy was”. Dla Jury spod Grónia zaśpiewały obydwie chóry razem i osobno, wystąpiły też dla niego dzieci z zespołu „Zaolzioczek” działającego przy jabłonkowskim Kole PZKO. Na zakończenie zabrzmiała zaś wspólnie z całą salą, oddającą Niedobie hołd na stojąco, pieśń „Szumi jawor”.

Wśród gości uroczystości nie zabrakło najbliższej rodziny jubilata. Ze swoimi rodzinami przyszli córka Irena oraz syn Paweł. Dla wnuczki, Urszuli Niedoby-Szczepaniak, Władysław Niedoba był zwykłym

dziadkiem. – To był normalny dziadek, który rano chodził po świeże rogaliki, które nam babcia dawała ze swoim domowym dżemem na śniadanie. Dopiero po jego śmierci uświadomiłam sobie, że to było coś więcej. W domu dziadek był raczej

samotnikiem. Był zdolny całe przedpołudnie spędzić na swojej ławce na balkonie, paląc cygara. Albo spacerował po ogrodzie. Na pewno też potrzebował odetchnąć – wspominała Szczepaniak.

BEATA SCHÖNWALD

Zdjęcia: BEATA SCHÖNWALD

Na uroczystości nie mogło zabraknąć najbliższej rodziny.

ZDARZYŁO SIĘ

PRACOWALI BEZ UMOWY

Kontrola na placu budowy.

Służba celna we współpracy z policją cudzoziemską przeprowadziła pod koniec ub. tygodnia akcję kontrolną na dużych budowach w regionie trzynieckim. Funkcjonariusze wzięli na celownik pracę cudzoziemców. W przypadku piętnastu osób (14 Słowaków i jednego Ukraińca) najprawdopodobniej doszło do złamania ustawy o zatrudnieniu. – W przypadku dziesięciu Słowaków pracodawcy nie dopełnili obowiązku zgłoszenia pracownika w urzędzie pracy, kolejni czterej Słowacy i jeden Ukraińiec pracowali w czasie kontroli bez umowy o pracę. Jeżeli okaże się, że pracodawcy faktycznie złamali ustawę o zatrudnieniu, mogą otrzymać karę grzywny w maksymalnej wysokości 10 mln koron, co najmniej 250 tys. koron – poinformowała rzeczniczka Urzędu Celnego w Ostrawie, Pavla Zdobnická. Dokumentacja została przekazana wojewódzkiemu inspektoratowi pracy. (dc)

ŚMIERĆ NA TORACH

W pobliżu przystanku kolejowego w Wędryni zginął wczoraj na torach, potrącony przez pociąg jadący w kierunku Jabłonkowa, 57-letni mężczyzna. Jak powiedział rzecznik Policji RC we Frydku-Mistku, Vlastimil Starzyk, nie wiadomo, czy był to tragiczny wypadek, czy też samobójstwo. Dodał, że mężczyznę zidentyfikowano według dokumentów, które znalaziono w kieszeni jego kurtki. (kor)

POGODA

wtorek

środa

dzień: 4 do 6 °C
noc: 3 do 2 °C
wiatr: 3-5 m/s

dzień: 5 do 12 °C
noc: 1 do 0 °C
wiatr: 3-4 m/s

9 771212 422027

1 4 0 3 5

KRÓTKO

REKORDOWE
BEZROBOCIE

REGION (kor) – Rekordową liczbę bezrobotnych zarejestrował w lutym Powiatowy Urząd Pracy w Karwinie. W ostatnim dniu lutego w jego ewidencji zgłoszonych było aż 23 559 ludzi bez pracy, co za ostatnie sześć lat jest absolutnym rekordem. Wzrost bezrobocia między styczniem a lutym nie był wprawdzie aż tak drastyczny (przybyło ich 185), niemniej w porównaniu z lutym roku ubiegłego liczba bezrobotnych wzrosła o 8,7 proc., czyli o 1881 osób. Spadła też liczba miejsc pracy – było ich zaledwie 374, o 18 mniej niż w styczniu br. i o 21 mniej niż przed rokiem.

* * *

ZAPŁAĆ NA CZAS

KARWINA (ep) – Obowiązkowe opłaty miejskie, m.in. za wywóz śmieci, mieszkańcy Karwiny postawili uścić w ostatniej chwili (termin mija 31 marca). To komplikuje działalność magistratu. Urzędnicy zdecydowali zatem, że wszystkie kasy, w których można uregulować opłaty, umieszczą w jednym miejscu. Aż do poniedziałku 7 kwietnia wszystkich wpłat, nie tylko za śmieci, będzie można dokonać w nowym budynku C Urzędu Miasta, gdzie od wczoraj działają trzy kasy. Kasa w budynku B będzie w tym czasie zamknięta.

* * *

O DALEKICH KRAJACH

TRZYNIEC (dc) – Słuchaczy Miejskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku czekają w semestrze letnim ciekawe tematy. Wykładowcy będą opowiadali seniorom o historii i teraźniejszości różnych krajów i narodów. Oto niektóre tematy: „Nowa Kaledonia – kandydat na niepodległość”, „Krym – przemiany etniczne”, „Kultura żydowska”. Wykłady będą się odbywały co dwa tygodnie, począwszy od 1 kwietnia. Większość z nich wygłosi prof. Vladimír Baar.

* * *

WRESZCIE CHODNIKI

ORŁOWA (ep) – Mieszkańcy ulicy kpt. Jaroša wreszcie doczekają się porządných chodników. W marcu ruszył remont na odcinku ciągnącym się od kina Vesmír do stadionu zimowego. W ostatnich latach naprawiano tylko niektóre odcinki tej trasy, teraz miasto zdecydowało się na przeprowadzenie generalnego remontu. Nowe będą chodniki na całej tej długości, a także te prowadzące do poszczególnych budynków na tej ulicy i do stadionu zimowego. Pojawi się też 11 nowych ławek oraz kilka koszyków na śmieci. Miasto przeznaczyło na ten cel 3,2 mln koron. Remont zakończy się pod koniec maja.

* * *

RATOWNICZY TRENING

REGION (ep) – Wojewódzkie lotnicze pogotowie ratunkowe wzięło udział w ćwiczeniach, w czasie których trenowano udzielanie pomocy dzieciom. Jak poinformował rzecznik wojewódzkich ratowników, Lukáš Humpal, dzieci stanowią duży odsetek pacjentów, do których wyruszają helikoptery pogotowia, co więcej, ratownicy mają kontakt głównie z pacjentami w bardzo ciężkim stanie. Ratownicy ćwiczyli m.in. używanie specjalnej sieci do transportu pod helikopterem oraz umieszczanie rannych w helikopterze w trudnych warunkach topograficznych.

Parlamentarzysta z wizytą w Kongresie

W poniedziałek, w drodze na konferencję Zgromadzenia Parlamentarnej Rady Europy, która odbędzie się w Dubrowniku, w Czeskim Cieszynie zatrzymał się poseł Zbigniew Girzyński. Parlamentarzysta Prawa i Sprawiedliwości zasiadający w sejmowej Komisji Spraw Zagranicznych spotkał się z przedstawicielami Rady Kongresu Polaków w RC.

– Bardzo się cieszę, że doszło do tego spotkania, ponieważ jako historyk zajmuję się losami Polaków poza granicami kraju. Przez pewien czas byłem nawet sekretarzem generalnym Światowej Rady Badań nad Polską. Stąd wiem, że doświadczenia Polaków w Republice Czeskiej są bardzo interesujące, a podczas takich, nawet bardzo krótkich, jednodniowych wizyt, można zdobyć więcej wiedzy niż po przeczytaniu kilku mądrych książek – mówi Giżyński.

Prywatnie poseł pochodzi z Torunia. Jest historykiem, wykładowcą akademickim związanym z Uniwersytetem im. Mikołaja Kopernika w Toruniu. W Czeskim Cieszynie rozmawiał o problemach nurtujących Polaków w RC. – Zamierzamy omówić z panem posem kilka spraw

Zbigniew Girzyński (drugi z prawej) spotkał się z przedstawicielami Rady Kongresu Polaków w RC.

bieżących oraz kilka kwestii długofalowych, które Kongres Polaków w RC stale podnosi w rozmowach ze stroną polską – mówi Józef Szymeczek, prezes Kongresu Polaków. – Jedną z takich długofalowych spraw jest problem zagrabionych po wojnie polskich majątków, natomiast w pakiecie spraw bieżących chcemy poruszyć kwestie związane ze studiowaniem naszej młodzieży w Polsce, czy finansowaniem działalności polskich organizacji. Po prostu chcemy pokazać, jak te sprawy wyglądają z naszej perspektywy – stwierdza Szymeczek.

Prezes Kongresu przekonuje, że podobne spotkania z politykami z Polski przynoszą efekty, a jako przykład podaje ubiegłoroczną wizytę na Zaolziu członków sejmowej Komisji Łączności z Polakami za Granicą. – Staraliśmy się wówczas o dofinansowanie budowy przedszkola w Gnojniku i udało się. Teraz aktualną sprawą staje się przekonanie strony polskiej do reaktywowania komisji historycznej przy polskim i czeskim ministerstwie edukacji. Takie ciało działało do 2005 roku, ale z nieznanymi nam powodów zostało przez

Polskę zawieszono. Tymczasem ta komisja robiła jedną bardzo pozytywną rzecz. Mianowicie opiniowała podręczniki i książki historyczne przeznaczone do nauki w szkołach. Teraz takich książek pojawia się bez liku, a ona wskazywała, które z nich są najlepsze – mówi Szymeczek.

Podczas spotkania przedstawiciele Kongresu wręczyli posłowi Girzyńskiemu polskie wydawnictwa, jakie ukazały się w ostatnich latach na Zaolziu oraz zabrali go na wycieczkę po okolicy. W planie były m.in. Żywocice, Stonawa i Żwirkwisko w Cierlicku. Gość zdradził, że to jego druga wizyta na Zaolziu. – Po raz pierwszy przyjechałem tutaj w 1987 roku jako dziecko na wakacje. Wtedy o Śląsku Cieszyńskim i Zaolziu w zasadzie nie wiedziałem nic, a jedyną rzeczą, jaką zapamiętałem, było miejsce katastrofy lotniczej z 1932 roku, w której zginęli Żwirko i Wigura. Jako ciekawostkę zdradzę jednak, że obaj lotnicy są popularni w Toruniu. Imię Żwirki i Wigury nosi tam bowiem ważna ulica, przy której notabene mieści się siedziba Radia Maryja – śmiał się Girzyński.

(wik)

Miasto kwitnie

Mieszkańcy Czeskiego Cieszyna cieszą się, że wiosna przyszła w tym roku trochę wcześniej. W wielu miejscach miasta zaczęły już pokrywać się kwiatami drzewa, zwłaszcza ozdobne śliwy. Te zastąpiły klony kuliste, które rosły przed kilkoma laty na rynku Armii Czesosłowackiej lub wzdłuż większości ulic w centrum miasta. Zakwitły już drzewa przy ulicach Božka i Dukielskiej, gdzie zamiast klonów posadzono śliwy wiśniowe odmiany nigra.

(kor)

Na kulturę, sport, wolny czas...

Niespełna 6 mln koron rozdzieliła Karwina na projekty wspierające sport i kulturę. Działające na terenie miasta organizacje otrzymały dotacje z Funduszu Prezydenta Miasta. Wsparcie otrzymali również polscy działacze. – Z Funduszu Prezydenta najpierw zarząd rozdzielił 972 tys. koron na projekty do 50 tys. koron. Następnie miejscy radni zdecydowali o rozdysponowaniu przeszło 4 mln koron na dotacje przekraczające 50 tys. koron. Do konkursu o granty podano 203 wnioski łącznie opiewające na ponad 8 mln koron – wyjaśniła rzeczniczka karwińskiego ratusza, Šárka Swiderová.

Dzięki miejskiej dotacji „Malá Černá Hudba” będzie mogła nagrać płytę z okazji 25. rocznicy założenia zespołu. Prezydenckie fundusze pomogą też w przygotowaniu szkolnych inicjatyw – turniejów spor-

towych, konkursów dla dzieci czy wystaw. Jak zwykle wsparcie finansowe otrzymają organizacje mniejszości narodowych. Miejskowe Koła PZKO mogą liczyć na 40. tys. koron na swoją działalność oraz 15 tysięcy na działalność pezetkaowskich chórów i zespołów śpiewaczych. Gmina Słowaków otrzyma 30 tys. koron, a Gmina Greków – 10 tys. Podobnie jak każdego roku dotacje trafią również do Związku Ogrodników, Związku Pszczelarzy czy Stowarzyszenia Kobiet.

Parafia rzymsko-katolicka w Łąkach otrzyma 20 tys. na utrzymanie kościoła. Znany karwiński chór „Permonik”, który reprezentuje miasto także za granicą, odnosząc duże sukcesy, otrzyma w tym roku niemal 1 mln koron. Ośrodek czasu wolnego „Juventus” dostanie 540 tysięcy.

(ep)

Wiosenne budki

W pierwszych godzinach wiosny, w piątek przed południem, dzieci ze szkół i przedszkoli w Gródku skorzystały z pięknej pogody, zebrały się przed Urzędem Gminy, by razem wyruszyć w teren. Każde z nich niosło w rękach budkę dla ptaków, które zimą wykonali dla nich ojcowie i dziadkowie. W sumie zebrało się tych budek aż siedemdziesiąt, połowa już została rozwieszona. W przydomowych warsztatach powstały budki dla szpaków, różnych gatunków sikorek, kowalików, muchołówek, kopcuszków, dzięciołów, a na piątkową wyprawę jedno z dzieci przyniosło nawet budkę dla... sowy. Zdaniem znawców przyrody, niektóre budki mogłyby obrać za swoje mieszkanie także mniejsze ssaki, zwłaszcza z rodziny popielicowatych. Niektóre z budek zresztą jeszcze w piątek znalazły swoich lokatorów, w tej z numerem 39 zamieszkała para sikor modrych.

(kor)

Budki dla ptaków dzieci rozwieszały na drzewach w pierwszych godzinach wiosny.

Kampus zamiast hotelu

Los opuszczonego budynku byłego Hotelu Palace w Ostrawie jest już przesądzony. Wkrótce rozpocznie się wielki remont kompleksu składającego się z czterech budynków. Za półtora roku obiekt służyć będzie ostrawskim studentom. Dawny hotel przez jakiś czas planowano nawet wyburzyć. Plany rozbiórki zabytkowych budynków, mieszczących się w Morawskiej Ostrawie w otoczeniu

architektury przełomu XIX i XX wieku, miały wielu przeciwników. Pierwsze trzy z zabudowań kompleksu postawiono w latach 1911-1913 – były dziełem wiedeńskiego architekta Wunibalda Deiningera. Następne budynki postawiono w późniejszych latach. Obiekty od lat niszczeją, dlatego poprzedni właściciel chciał je wyburzyć. Na szczęście w odpowiednim momencie znalazł

się inwestor gotowy przekształcić obiekt w nowoczesny akademik. O planach mówiło się już w ubiegłym roku, do niedawna sprawa nie była jednak przesądzona, ponieważ firma, która budynek zakupiła, nie miała zapewnionych dotacji unijnych i miejskich na tę inwestycję.

Jak deklaruje nowy właściciel, już w przyszłym roku w kompleksie budowlanym o nazwie Kampus Palace

mają się znaleźć jedno- i dwuosobowe pokoje dla 350 studentów ostrawskich szkół wyższych. Będą tam także restauracja, kawiarnia czy biura dla początkujących przedsiębiorców.

Inwestor ma już pozwolenie na budowę, prace ruszą zaraz po wakacjach. Obiekt, którego przebudowa pochłonie 190 mln koron, służyć będzie studentom już w następnym roku akademickim.

(ep)

Cierpliwość i precyzja, czyli origami

Origami to technika dla cierpliwych, wytrwałych i dokładnych. Origami może nauczyć się każdy. Tak uważają uczestniczki warsztatów pn. „Origami 3D”, które zorganizowało w sobotnie popołudnie Miejscowe Koło PZKO w Sibicy.

Trzynastcie pań i pańien w wieku od kilku do kilkudziesięciu lat przez cztery godziny uczyły się techniki polegającej na wycinaniu, składaniu i układaniu. Efektem, a równocześnie nagrodą za precyzję i cierpliwość były piękne dekoracje wielkanocne, które każda z pań mogła zabrać z sobą do domu. W Domu PZKO w Sibicy już dawno nie było takich warsztatów. – Wcześniej wyjeżdżaliśmy na warsztaty fotograficzne i ceramiczne do Jasienicy, teraz postanowiliśmy sami zorganizować zajęcia dla pań. Wystaliśmy zaproszenia, daliśmy anons do „Głosu Ludu” i oto mamy tutaj panie z Sibicy, Żukowa, Cieszyna, Bystrzycy, a nawet jedną mieszkankę Krakowa. Na warsztaty przetrzaszczyliśmy cztery godziny. To powinno wystarczyć, żeby żądna z pań nie wracała do domu z pustymi rękami – mówi prezes sibickiego Koła PZKO, Irena Kołek.

Prowadząca warsztaty Grażyna Šimůnková techniki origami nauczyła się dopiero rok temu. Znalazła ją w internecie. Teraz uczy innych i sama projektuje nowe wzory. Na przykład stojący na środku stołu wózek dziecięcy. – Spodobała mi się ta technika, więc postanowiłam się jej nauczyć. Swoje prace prezentowałam już na wystawach w kołach PZKO, ale wyruszam również poza region. W kwietniu na przykład jadę do Prościejowa, gdzie będę uczyła origami panie z tamtejszego klubu kobiet – opowiada pani Grażyna. Robótki ręczne to jej największa życiowa pasja. Polubiła je już w czasie

szkolnych zajęć. Teraz, gdy wraca z pracy, w ten sposób się relaksuje. – Frywolitki, szydełkowanie, kloctwanie, origami to moja recepta na wypoczynek – przekonuje.

Zdaniem Šimůnkovej, technika origami można zrobić wszystko. Warunkiem sukcesu są zręczne palce i precyzja. – Kolorowe papierki trzeba składać dokładnie! Nie można byle jak! – zaznacza. Na stworzenie mniej skomplikowanej robótki potrzeba od dwóch do trzech godzin. Potem całość pociąga się bezbarwnym lakierem na tapety, dzięki czemu z papierowego delikatnego cacka powstaje trwałe dzieło „nie do zdarcia”.

Temat origami zainteresował panie w różnym wieku i różnych profesji. Trzecioklasistka sibickiej podstawówki, Marylka Stašová, na-

mówiła babcią do wspólnego udziału w warsztatach. Lubi robótki ręczne i interesują ją nowe techniki. – Najtrudniejsze jest wykonanie podstawy, a potem już idzie całkiem łatwo – przekonuje dziewczynka. Z kolei Monika Nowak-Brandys chce zdobyć umiejętności wykorzystać zarówno w pracy zawodowej, jak i w dekoracji domu. – W związku z tym, że pracuję w przedszkolu i ogólnie lubię rękodzieło, zapisałam się na te warsztaty. Technika origami nie jest tak trudna, co pracochłonna. Wytrwałość i cierpliwość to klucz do sukcesu. Myślę, że starsze przedszkolaki będą sobie radzić. Młodsze natomiast będą mogły dekorować, ozdabiać i malować gotowe dzieła – stwierdza pani Monika.

BEATA SCHÖNWALD

Fot. BEATA SCHÖNWALD

Techniki origami można nauczyć się w każdym wieku.

Na jubileusz »Fabryka Silesia«

W dziesiątą rocznicę polskiego i czeskiego wejścia do Unii Europejskiej nowy numer kwartalnika „Fabryka Silesia” zajmuje się relacjami śląsko-czeskimi. Do zagadnień pogranicza kulturowego – zwłaszcza z perspektywy tradycji cieszyńskiej – nawiązuje m.in. Krzysztof Karwat w rozmowie z pisarką i poetką Renatą Putzlacher.

Autorzy kwartalnika, wydawanego przez Wojewódzki Ośrodek Kultury w Katowicach, rozpatrują relacje śląsko-czeskie od czasów najdawniejszych, a także ich ślady zapisane w pamięci. Zastanawiają się, jak dzisiaj, po dawniejszych konfliktach, przedstawiają się wzajemne relacje na pograniczu. Czy istnieje i czy odradza się pamięć wspólnego dziedzictwa kulturowego? Co się zmieniło po dekadzie wspólnej obecności w Unii Europejskiej?

Nowy numer „Fabryki Silesia” otwiera esej Zbigniewa Kadłubka „Pejzaż z Nepomukiem” poszukujący na Górnym Śląsku śladów zapomnianej wspólnoty kulturowej czesko-śląskiej. Z kolei Piotr Pałys przedstawia, jak kształtowała się granica polsko-czechosłowacka w XX wieku, a Dan Gawrecki spogląda na dawne relacje śląsko-czeskie z perspektywy Opawy. Do tego czytelnicy znajdą w kwartalniku nieznaną wspomnienie pisarza Henryka Jasiczka, jak Wiesław Gomułka namawiał do powstania na Zaolziu w 1945 roku.

Współczesne pogranicze nad Odrą i Odrą przedstawiają z kolei Witold Turant (w aspekcie życia codziennego), Józef Szymeczek (w artykule o społeczności polskiej na Zaolziu) oraz Łukasz Grzesiczak (pytający, czy Cieszyn zrasta się na nowo). Grzegorz Sztoler odwiedza społeczność morawską w Krzanowicach, a Krzysztof Gwosdz zastanawia się, dlaczego Racibórz stracił na znaczeniu. Numer prezentuje także śląskie euroregiony na polsko-czeskiej granicy. W bloku materiałów literackich redaktorzy kwartalnika publikują szkice Karoliny Pospiszil i Józefa Zarka o literaturze i genius loci pogranicza.

Szósty numer „Fabryki Silesia” będzie miał swoją premierę także na Śląsku Cieszyńskim. Odbędzie się ona 4 kwietnia o godz. 16.00 w Kawiarni i Czytelnicy Avion/Noiva w Czeskim Cieszynie. Weźmie w niej udział Renata Putzlacher oraz członkowie Rady Redakcyjnej: Zbigniew Kadłubek, Krzysztof Karwat oraz Ingmar Villqist. Spotkanie poprowadzi redaktor naczelny, Jan F. Lewandowski. (wik)

Fot. ARC

Okladka kwartalnika

WYDANO NAD WISŁĄ

Dziś w roli głównej tsunami, papież Franciszek oraz komisarz Witczak. Przekrój tematyczny ogromny, w myśl zasady „Dla każdego coś miłego”. Wszystkie książki przygotowało wydawnictwo Prószyński i Spółka, z którym redakcja zorganizowała konkurs.

SONALI DERANIYAGALA

Tsunami

Tsunami przychodzi dwa razy. Najpierw zabija nas fizycznie, zabierając naszych kochanych bliskich, druga fala pojawia się kilka, kilkadziesiąt godzin później, kiedy dociera do nas, że od tej pory już nic nie będzie takie samo, jak dotychczas, że teraz przyjdzie nam kroczyć przez życie bez tych, których kochaliśmy. Rankiem 26 grudnia 2004 w południowe wybrzeże Sri Lanki uderzyło tsunami. Pochłonęło ponad 220 tysięcy ludzkich istnień. Sonali Deraniyagala straciła w wielkiej wodzie dwóch synków, męża oraz rodziców. Czy można sobie wyobrazić większą tragedię? Tak naprawdę tsunami to jedna wielka tragedia, ale historia Sonali jest wyjątkowa. Brutalnie brzmią jej słowa z książki-pamiętnika, że chłopcy nie wrócą we wtorek do szkoły, a Steve nie zadzwonił do niej z pracy, żeby sprawdzić, czy odebrała ich o czasie. „Ta deklamacja nie miała końca. Nie mogłam jednak pogodzić się z żadną jej częścią” – napisała dalej.

Najnowsza książka wydawnictwa Prószyński i Spółka to historia zmagania się z żalobą i przekraczania kolejnych barier, zdobywania kolejnych terytoriów: powrót do rodzinnego domu, odwiedzin w domu w Londynie, do którego Sonali potrafiła wejść... po trzech latach i ośmiu miesiącach. Autorka książki do tego stopnia nie potrafiła pogodzić się z tym, co się stało, że kiedy jej bliscy wynajęli dom pewnej rodzinie z Holandii, ta zaczęła ich nachodzić, zamęczać telefonami, straszyć... Książka „Tsunami”, ten tytuł mówi w zasadzie wszystko, to forma terapii dla atrakcyjnej Sonali. Terapii, która chociaż w grudniu minie 10 lat od tragedii, wciąż trwa. I nic nie wskazuje na to, żeby miała się szybko zakończyć.

ANDREA TORNIELLI

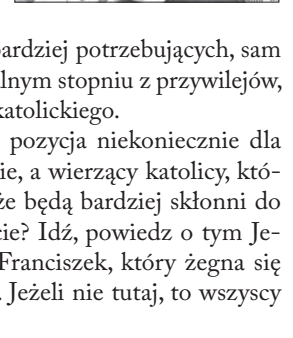
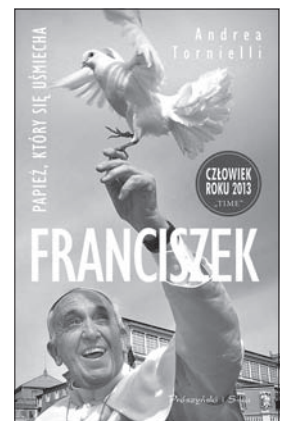
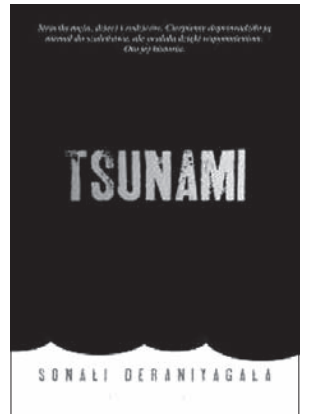
Franciszek Papież, który się uśmiecha

„Kim jest Jorge Mario Bergoglio? – z takim pytaniem zwrócił się do papieża Franciszka Antonio Spadaro, dziennikarz „La Civiltà Cattolica”. W odpowiedzi usłyszał: „Jestem grzesznikiem, na którego spojrzal Pan”. Podobne słowa miały paść 13 marca 2013 roku podczas konklawe w Watykanie. Od wyboru argentyńskiego kardynała na Stolicę Piotrową minął już rok, dlatego warto sięgnąć po książkę, która nie tylko wyklada religijne credo Franciszka, ale i prezentuje zabawne sytuacje z nim związane. W ostatnich dwunastu miesiącach media pisząc o papieżu, wielokrotnie zwracały uwagę, że kolejny raz zaskoczył, wyszedł poza utarte schematy, jakby zapomniały, że Jorge Mario Bergoglio taki po prostu jest. Skoro chce Kościoła ubogiego, zwracającego się do najbardziej potrzebujących, sam potrafi świecić przykładem, korzystając w minimalnym stopniu z przywilejów, jakie wiąże się z faktem stania na czele Kościoła katolickiego.

„Franciszek. Papież, który się uśmiecha” – to pozycja niekoniecznie dla wierzących. Każdy odnajdzie w niej coś dla siebie, a wierzący katolicy, którzy są przed spowiedzią w Wielkim Poście, może będą bardziej skłonni do wynurzeń w konfesjonale. „Masz popaprane życie? Idź, powiedz o tym Jezusowi. On lubi takie historie” – mówi papież Franciszek, który żegna się ze spotkanymi ludźmi: „Do zobaczenia wkrótce. Jeżeli nie tutaj, to wszyscy spotkamy się w czyśćcu”.

Konkurs z Prószyńskim

W marcu nakładem wydawnictwa Prószyński i Spółka ukazał się literacki debiut Mateusza M. Lemberga, „Zasługa nocy”. Autor – rocznik 1971, po studiach medyczo-weterynaryjnych, napisał kryminał, który czyta się od pierwszej do ostatniej strony z wypiekami na ustach. Z tym większymi, że autor i samo wydawnictwo już zapowiedziały ciąg dalszy serii z komisarzem Witczakiem, prokuratorem Malicką i innymi mundurowymi. Ja sam nie mogę doczekać się kontynuacji. Dla naszych czytelników mamy dobrą wiadomość. Wydawnictwo ufundowało cztery książki. Żeby otrzymać jedną z nich, wystarczy odpowiedzieć na proste pytanie: „W którym roku powstało wydawnictwo Prószyński i Spółka”. Na odpowiedzi czekamy do 11 kwietnia, tradycyjną pocztą: Redakcja „Głosu Ludu”, ul. Komeńskiego 4, 737 01 Czeski Cieszyn; albo elektroniczną: konkursy@glosludu.cz. TOMASZ WOLFF

Trzynasta wyprawa

Podróż w Góry Niebiańskie Tien Szan odbyli w sobotnie popołudnie członkowie i sympatycy Miejscowego Koła PZKO w Karwinie-Starym Mieście. Dzięki prelekcji audiowizualnej Romana Janusza i jego dwóch kolegów, Michała Pastuszka i Mariana Szczepańskiego, mogli wspólnie z grupą turystyczną „Gorole” podziwiać w świetlicy swojego Domu PZKO wspaniałe szczyty szóstych najwyższych w świecie gór wznoszących się nad dawną stolicą Kazachstanu, Ałma-Atą.

„Gorole” wyjechali w sierpniu ub. roku już po raz drugi w góry Tien Szan. Wcześniej, kilka lat temu, odwiedzili je podczas wyprawy do Kirgizji. Tego lata wrócili tam po nowe widoki i nowe przeżycia. O tym, że bynajmniej nie były one pechowe – chodziło przecież o trzynastą wyprawę „Goroli” realizowaną w 2013 roku – mogli przekonać się naocznie wszyscy uczestnicy spotkania. – Wyprawa udała nam się co najmniej na 113 proc.! Wszystko co zaplanowaliśmy, udało nam się zrealizować, choć czasem sytuacja zmieniała się z minuty na minutę, co jednak w Azji Środkowej należy uważać za rzecz zupełnie normalną – przekonywał Roman Janusz.

Na swoje górskie eskapady „Gorole” zwykle wyruszają w szóstkę. Tym razem jednak wyjechali tylko w pięć osób z Tadeuszem Szymikiem i Jerzym Frankiem. Po powrocie przygotowują slajdy i ruszają ze swoimi prelekcjami w teren, m.in. do kół PZKO na Zaolziu, a także poza region, w okolice Brna. W związku z tym przygotowują je w dwóch językach – po polsku i po czesku. Prelekcje w Domu PZKO w Karwinie-Starym Mieście mają dla Romana Janusza szczególne znaczenie. Jako syn prezesa tutejszego MK PZKO, Wiesława Janusza, a równocześnie członek

koła jest tutaj wśród swoich. Nic więc dziwnego, że właśnie prelekcje „Goroli” należą do stałych pozycji w kalendarzu imprez staromiejskiego MK PZKO. – Nasze koło liczy 69 członków, na imprezy przychodzi połowa – miejscowi, a także ci, którzy ze względu na szkody górnicze i działalność przemysłową musieli się stąd wyprowadzić – wyjaśnił prezes, wymieniając przy okazji kolejne wspólne działania, jak Dzień Kobiet, igrzyska sportowe, przejażdżki rowerowe, wycieczka tematyczna czy świniobicie.

Tym razem staromiejscy pezetkownicy również nie zawiedli, przeprowadzając na prelekcję także znajomych. Nie zawiedli też „Gorole”, którzy przez blisko półtorej godziny pokazywali fascynujący świat stepów i wysokich skalistych gór, świat przyrody i nowoczesności, a także świat wielu kontrastów. – Tien Szan to szóste najwyższe pasmo górskie na świecie z 7-tysięcznymi szczytami. Tym razem postanowiliśmy zwiedzić jego północną część leżącą na południu Kazachstanu. Kazachstan to jeden z największych krajów na świecie, za to z najmniejszą gęstością zaludnienia oraz z bardzo bogatymi złożami naturalnymi – rozpoczął prelegent.

„Gorole” wyruszyli w swoją podróż z 32-kilogramowymi bagażami

Roman Janusz opowiada o podróży w Niebiańskie Góry Tien Szan.

na plecach. Do Ałma-Aty polecili samolotem z Pragi z przesiadką w Kijowie. – Znaleźliśmy się w raj alpinistycznym z wieloma szczytami i z różnorodnymi trasami do wspinaczki – opowiadał R. Janusz o pierwszych wrażeniach z gór, które niebawem okazały się zarówno zapierające oddech w piersiach, jak i niebezpieczne.

Widzowie oprócz przepięknych widoków utrwalonych na slajdach mogli zobaczyć życie „Goroli” od kuchni i to w sensie dosłownym – przy wspólnym dużym garze podczas jedzenia. Stali się też świadkami niespodzianek, jakie turystom zgotował człowiek i natura – raz w postaci

skalistego podłoża, które trzeba było przez dwie godziny ujarzmić, żeby rozbić na nim namioty, zaś innym razem w postaci zapomnianego na wysokości, bagatela, 3 tys. metrów... ciągnika.

Uczestnicy wyprawy nie wyjechali tylko zdobywać góry. W programie podróży znalazł się również największy park narodowy na terenie Kazachstanu ze śpiewającymi wydymami, który został założony w celu ochrony wielu gatunków zwierząt, a także miasta – Ałma-Atę, miejscowe Las Vegas z kilkudziesięcioma kasynami, muzułmańskie cmentarze z ogromnymi grobowcami czy Wielkie Jezioro Almatyńskie.

Prelekcja „Goroli” w Domu PZKO w Karwinie-Starym Mieście była okazją do zakosztowania niepowtarzalnej atmosfery Azji Środkowej, a także do spędzania przyjemnych chwil przy pysznym ciastku i kawie. Nas zaś interesowało, dokąd wybierają się „Gorole” podczas tegorocznych wakacji. – Chcemy wrócić do Gruzji, gdzie byliśmy przed trzema laty i bardzo nam się tam podobało, ale niestety nie zdążyliśmy wszystkiego zwiedzić. Natomiast na piętnastą naszą wyprawę zamierzamy wyruszyć w indyjskie Himalaje – zdradził plany na najbliższe dwa lata pan Roman.

BEATA SCHÖNWALD

Najliczniejsi u źródeł Wisły

Reprezentacja Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Sportowego „Beskid Śląski” otrzymała puchar dla najliczniejszej drużyny biorącej udział w sobotnim Międzynarodowym Rajdzie Narciarsko-Pieszym „Ku źródłom Wisły”. Impreza odbyła się po raz jedenasty w Wiśle, a wzięli w niej udział turyści z Polski, Czech i Słowacji.

Zadaniem uczestników rajdu, który zorganizował Oddział Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego w Wiśle, było dotarcie do schroniska na Przysłopie pod Baranią

Górą. Jak zwykle turyści mogli wybrać jedną z dwóch tras: z Kubalonki przez Stecówkę, albo z Koniakowa przez Tyniok i Gańczorkę. Tegoroczna impreza mocno różniła się jednak od poprzednich, a wszystko za sprawą pogody. Zamiast śniegu i mrozu, turystom towarzyszyła słoneczna pogoda. Narty trzeba więc było zostawić w domu. Zaolziacy maszerowali na Przysłop z Kubalonki przez Stecówkę. Trasę tę pokonało 51 osób i na mecie okazało się, że są oni najliczniejszą drużyną biorącą udział w imprezie. Dodatkowo, Eugeniusz

Monczka został najstarszym uczestnikiem wiślańskiego rajdu.

– Po cichu liczyliśmy, że to my zdobędziemy puchar za najliczniejszy udział, ale jak zwykle zgarnęli go Zaolziacy – śmiał się Piotr Stebel, wiceprezes koła miejskiego PTTK w Skoczowie, którego 42-osobowa reprezentacja zajęła drugie miejsce. Trzecia lokata przypadła 34-osobowej drużynie „Kretów” z Ustronia Nierodzimia.

– Faktycznie w kategorii „najliczniejszy zespół” zazwyczaj wygrywamy, ale dzisiaj nie mieliśmy pewności, czy tak będzie, ponieważ piękna pogoda sprawiła, że na Baranią Górę wybrało się wyjątkowo dużo osób – mówiła Halina Twardzik, prezes PTTK „Beskid Śląski”.

Dodała, że turyści z lewego brzegu Olzy biorą udział w wiślańskim rajdzie od samego początku, czyli od jedenastu lat. – Pamiętam, że czasami śnieg sięgał tutaj do pasa. Pamiętam też imprezy, kiedy śniegu nie było, a my maszerowaliśmy w deszczu. Przyznam jednak, że po raz pierwszy podczas wiślańskiego rajdu mamy lato – śmiała się Twardzik.

Nic więc dziwnego, że w sobotę wielu turystów nie poprzestało na wizycie w schronisku. Część wybrała się do źródeł Wisły, a część zdobyła szczyt Baraniej Góry, by podziwiać roztaczającą się stamtąd piękną panoramę. (wik)

Rok trzeba poczekać

Nowe schronisko na Łysej Górze nadal poszukuje sponsorów.

Budowa nowego schroniska na Łysej Górze, będącego repliką dawnego Schroniska Bezruca, które spłonęło w czasie pożaru w marcu 1978 roku, jest za półmetkiem. W 2004 roku została ogłoszona kwesta publiczna na rzecz jego odbudowy, w siedem lat później rozpoczęto prace przygotowawcze, by w 2012 roku przystąpić wreszcie do budowy. W przyszłym roku obiekt ma zostać oddany do użytku.

Łysa Góra przypomina obecnie rozległy plac budowy. Po lewej ręce rośnie nowoczesny obiekt pokaznych jak na beskidzki szczyt rozmiarów, po prawej, o wiele bardziej niepozorne, stoi schronisko Bezruca. Kto oglądał je na starych widokówkach, musi przyznać, że chodzi o całkiem udaną replikę. Na jego ścianie wisi dość duży szyld z napisem: „Tu powstaje Wasze i nasze schronisko Bezruca”.

Na pierwszy rzut oka wydaje się już być gotowe. Przynajmniej z zewnątrz.

W środku pozostaje jednak jeszcze pracy co niemiara, na które potrzeba – jakby inaczej – sporo pieniędzy. Świadczy o tym chociażby opublikowany ostatnio na stronach internetowych odbudowy schroniska www.bezrucovachata.cz apel, który ma zachęcić do ufundowania kompletnie wyposażonej kuchni, sześciu dwuosobowych pokoi, 46 drzwi włącznie z futrynami oraz najróżniejszych materiałów budowlanych, takich jak flizy, terakota czy panele podłogowe.

Inwestorem odbudowy, podobnie jak właścicielem pierwotnego schroniska Bezruca na Łysej Górze, jest Klub Czeskich Turystów. Przewidywany budżet wynosi 30 mln koron. W schronisku ma znajdować się restauracja dla 120 osób, pokoje dla 12-14 osób, wystawa flory i fauny karpackiej, a jedna ze ścian zewnętrznych ma być wykorzystywana jako ściana do wspinaczki. (sch)

Helena Skorupa, prezes wiślańskiego Oddziału PTTK, wręcza Eugeniuszowi Monczce pamiątkowy puchar dla najliczniejszej drużyny.

Fot. WITOLD KOZDŁON

Fot. BEATA SCHÖNWALD

Życie na placu budowy

Poruszam się z prędkością ślimaka, a i tak boję się, że uszkodzę samochód. Na szczęście, w odróżnieniu od mieszkańców dzielnicy Orłowej, nie muszę tędy jeździć codziennie. Ani oddychać tumanami kurzu, które w suche dni szczególnie dają o sobie znać.

Przyjeżdżając na ulicę W Zimnym Dole oraz – z drugiej strony – na nawiązującą do niej ul. Klasztornej – stoją tablice ze znakiem ograniczenia prędkości do 20 km w godzinie oraz informacją, że kierowca wjeżdża na plac budowy. Każdy rozsądny człowiek rozumie, że przy budowie kanalizacji ściekowej trzeba rozkopać drogę. Spodziewa się jednak, że jak najszybciej po jej położeniu jezdnia zostanie naprawiona. Ulice na peryferiach Orłowej już długo są placem budowy. Problem, jak przyznają urzędnicy wydziału rozwoju i inwestycji orłowskiego ratusza, dotyczy nie tylko Zimnego Dołu, ale w sumie ok. 15 km dróg, gdzie budowano kanalizację.

Ulice W Zimnym Dole i Klasztornej, prowadzące od obrzeży Łazów do śródmieścia starej Orłowej, od ponad roku pełne są dziur i – w zależności od pogody – kurzu lub błota. Na kilometrowym odcinku wykonawca kanalizacji wyfrezował nawierzchnię. Tam sytuacja jest najgorsza. Cała pełna wybojów trasa liczy ok. 2,5 kilometra, z małymi lepiej przejezdnyymi odcinkami. Po rozbitej drodze jeżdżą autobusy komunikacji miejskiej, a także uczestnicy pogrzebów odbywających się w znajdującej się koło ul. Klasztornej sali obrzędów. Ludzie skarżą się, że cierpią samochody, buty, elewacje domów, a – co gorsza – również zdrowie. – Najbardziej cierpią alergicy. Moja

Ulica Klasztorna w Orłowej

żona też jest alergiczka, więc znam ten problem – mówi Stefan Juhos, członek komitetu dzielnicowego.

Mężczyźni, do których dosiadam się w gospodzie „U Stefka”, mają jak najgorsze zdanie o władzach miasta. Uważają, że za mało się starają, by rozwiązać ich problemy. Wiadomo – faceci przy piwie zwykle narzekają na „władze”, lecz w sytuacji, w jakiej znajdują się miejscowi, wcale im się nie dziwi. Nikt nie chce ujawniać nazwiska. Jeden z panów przekonuje, że człowiek musi zachować ostrożność. Domki w kolonii górniczej,

w których mieszkają, są bowiem własnością RPG. – Wystarczy, że ktoś z ratusza podniesie słuchawkę i da cynka Bakali (główny właściciel OKD oraz RPG – przyp. red.), a ten wyrzuci mnie z mieszkania – obawia się starszy bywalec gospody.

Restauracja „U Stefka” jest w tej części Orłowej głównym miejscem spotkań mieszkańców. W czwartek o godz. 18.00 odbędzie się tu zebranie z władzami ratusza. Burmistrz lub jego zastępca przedstawią plany remontów.

Trudności orłowian zaczęły się

ponad rok temu, kiedy firma Subterra – wykonawca kanalizacji, odmówiła naprawy dróg. W umowie było bowiem przewidziane położenie nowej nawierzchni asfaltowej, tymczasem spółka przekonywała, że podłoże ma małą nośność, wobec czego nie mogłaby dać gwarancji na przeprowadzony remont. Proponowała kompleksowy remont dróg, co oznaczałoby wzrost kosztów o blisko 70 mln koron. Z tym kierownictwo ratusza nie mogło się zgodzić, ponieważ oznaczałoby to złamanie zasad przetargu w przypadku inwestycji

dofinansowanej z Unii Europejskiej. Problem powstał w przypadku ulic Klasztornej i w Zimnym Dole. Wykonawca doszedł do wniosku, że te akurat prawdopodobnie mają dobre podłoże i będzie na nich można położyć asfalt. Dlatego rozpoczął remont i wyfrezował starą nawierzchnię. Następnie przeprowadził badania, przedstawił wyniki świadczące o tym, że podłoże ma jednak małą nośność i nie kontynuował remontu. Zaczęły się rozmowy z udziałem prawników obu stron. W końcu został podpisany dodatek do umowy.

Jakie wiadomości przekażą w czwartek władze ratusza zdesperowanym mieszkańcom? – Na kilometrowym wyfrezowanym odcinku ul. Klasztornej zostanie przeprowadzony całkowity remont. Nie będzie go robiła spółka Subterra, miasto – ze względu na jej wygórowane żądania finansowe – nie doszło z nią do porozumienia. Dlatego załatwiamy pozwolenie na budowę i ogłosimy nowy przetarg. O ile wszystko pójdzie gładko, prace mogłyby rozpocząć się gdzieś w sierpniu. Na pozostałych drogach Subterra pokryje asfaltem tylko rowy, które powstały po wykopach kanalizacyjnych. Ul. K. Holotowci zostanie kompleksowo wyremontowana w ramach inwestycji przygotowywanej od kilku lat – mówi wiceburmistrz, Martin Sliwka.

DANUTA CHLUP

Fot. DANUTA CHLUP

»Śmierdzący« problem

Władze Suchej Górnej stoją przed nie lada problemem. Do kanalizacji ściekowej, którą Unia Europejska dofinansowała kwotą blisko 80 mln koron, przyłączyło się jak dotąd mało gospodarstw domowych. To może mieć dla gminy, a tym samym dla mieszkańców, poważne skutki. Po pierwsze istnieje zagrożenie, że w przyszłym roku wzrosną opłaty za ścieki, po drugie – że dotacja europejska zostanie obcięta.

Kierownictwo gminy najpóźniej w kwietniu będzie musiało przedstawić w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego w Pradze rozliczenie końcowe projektu. Dotacja została przewidziana na określoną objętość ścieków, które będzie odprowadzała nowa gminna kanalizacja. Kiedy przyłączy się do niej zbyt mało domów, warunek nie zostanie spełniony. – Jeżeli dotacja zostanie obcięta, będzie to miało poważne konsekwencje dla budżetu gminnego. Skończy się wsparcie dla piłki nożnej czy kultury, nie będzie pieniędzy na inne ważne rzeczy – przestrzega wójt Jan Lipner.

Drugi aspekt to opłaty za odprowadzanie ścieków. Jeżeli Północnomorawskie Wodociągi i Kanalizacje (PWK), które płacą gminie za wynajem kanalizacji, będą miały małe przychody, w przyszłym roku podniosą górnosuszanom ceny. – W przypadku nowych kanalizacji gmin-

nych, które zostały wybudowane z wykorzystaniem dotacji, ceny są obliczane indywidualnie według obowiązujących przepisów. Nie stosuje się tu uniwersalnego cennika – mówi Eva Špirochová, rzeczniczka PWK. – W tej chwili decyduje każde nowe przyłącze. Im później się przyłączymy, tym ceny będą wyższe – przekonuje Lipner. Apeluje zwłaszcza, by osoby, które mają gotowe przyłącza, lecz na razie nie złożyły w przedsiębiorstwie kanalizacyjnym oficjalnego wniosku, doprowadziły sprawę do końca. – Ci ludzie za darmo wypuszczają ścieki do oczyszczalni. Są ich dziesiątki – podkreśla samorządowiec. Urząd Gminy do tej pory rozdał rury kanalizacyjne ok. 200 gospodarstwom domowych (gmina ufundowała je dla mieszkańców). Przyłączyła się mniej więcej połowa z nich.

Z drugiej strony nie tylko mieszkańcy są winni. Urząd Gminy po trwających bardzo długo pertraktacjach dopiero jesienią ub. roku podpisał z PWK umowę o wynajęcie, na podstawie której mogły się zacząć przyłączać gospodarstwa domowe. Wiele osób nie chciało rozpoczynać prac przed nadejściem zimy. Wójt obawia się jednak, że ten argument nie zostanie zaakceptowany w ministerstwie przy rozliczaniu dotacji, ponieważ zima była nadzwyczaj łagodna. (dc)

Przekażą Madonnę z Dzieciątkiem Polsce

Za tydzień, w poniedziałek 31 marca, w Ambasadzie Rzeczypospolitej Polskiej w Pradze odbędzie się uroczystość przekazania polskiej stronie gotyckiej rzeźby „Siedząca Madonna z Dzieciątkiem”. Rzeźba ta powróci do prawowitego miejsca pochodzenia, do Bazyliki Św. Jakuba i Św. Agnieszki w Nysie. W uroczystości weźmie udział wiceminister spraw zagranicznych RP, Henryka Mościcka-Dędyś. Jak poinformował naszą gazetę Wojciech Bełch z Wydziału Polityczno-Ekonomicznego praskiej Ambasady, „Siedząca Madonna z Dzieciątkiem” jest własnością nyskiej

bazyliki. W 1945 roku, by rzeźbę uchronić przed bombardowaniem, przewieziono ją do Jawornika. Rzeźba, która była uważana w Polsce za utraconą lub zniszczoną podczas wojny, została zidentyfikowana w depozycie Muzeum Sztuki w Ołomuńcu. Do identyfikacji doszło przy okazji przygotowań wystawy „Gotyckie Madonny na lvu” („Madonny gotyckie na lwach”) w Muzeum Sztuki w Ołomuńcu. (kor)

Gotycka rzeźba nyskiej „Siedzącej Madonny z Dzieciątkiem” powróci do Nysy.

Fot. ARC

Przy Okrągłym Stole po raz drugi

Problemy najbardziej nurtujące polskie społeczeństwo w Republice Czeskiej będą tematem drugiego już spotkania przy Okrągłym Stole, które odbędzie się jutro o godz. 16.30 w sali konferencyjnej „Bajka” Zarządu Głównego Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego w Czeskim Cieszynie. Wspólnie z władzami Związku organizuje je Polska Sekcja Ruchu Politycznego Coexistentia-Wspólnota.

– To już druga edycja rozmów przy Okrągłym Stole, nawiązująca do pierwszego spotkania z 21 października ubiegłego roku. Tamto spotkanie było orientacyjne i informacyjne. Ustaliśmy jednak najważniejsze

tematy, które powinniśmy wspólnie omówić – mówi prezes ZG PZKO, Jan Ryłko. Zdaniem prezesa Ryłki, najważniejszy temat to „Polskie społeczeństwo w RC”, który obejmuje nasz udział w samorządach wszystkich szczebli. Kolejne to: szkolnictwo polskie na Zaolziu, oświata i publikatory (czyli sposób, w jaki powinniśmy informować o naszej mniejszości czeską większość), szeroko pojęta kultura, sprawy zdobywania pieniędzy na działalność, organizacje branżowe w życiu naszej społeczności oraz reprezentacja mniejszości polskiej w RC. – Ważny temat to też sprawa opracowania diagnozy społecznej i kulturowej kondycji naszej

mniejszości. Padła propozycja, żeby powołać własny Instytut Badań Etnicznych. Sądzę jednak, że bardziej efektywnie byłoby ten temat podjąć, zlecając takie opracowania istniejącym już placówkom, na przykład w Polsce – uważa prezes.

Podczas środowego spotkania powołane zostaną grupy robocze, które zajmą się opracowaniem poszczególnych problemów pod dalszą dyskusję. – Zapraszamy do Okrągłego Stołu przedstawicieli wszystkich polskich organizacji, wszystkich chętnych, którzy mają chęć coś zrobić dla naszego społeczeństwa, dla utrzymania naszej tożsamości narodowej – dodaje Ryłko. (kor)

WTOREK 25 marca

TVP 1

5.55 Info poranek (mag.) 8.00 Wiadomości 8.10 Polityka przy kawie (pr. public.) 8.30 Słownik polsko@polski 9.05 Co czytać? (mag.) 9.20 Lodowa planeta (s. dok.) 10.30 Moda na sukces (s.) 11.00 Świat się kręci (mag.) 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes (mag.) 12.35 Wójt roku 2013 (reportaż) 12.40 Przepis dnia (mag.) 12.50 Lodowa planeta (s. dok.) 13.55 Jaka to melodia? (teleturniej muz.) 14.25 Moda na sukces (s.) 15.00 Wiadomości 15.10 Polska non stop (mag.) 15.30 Klan (s.) 15.55 Drużyna A3 (s.) 17.00 Teleexpress 17.25 Jaka to melodia? (teleturniej muz.) 17.55 Klan (s.) 18.30 Świat się kręci (mag.) 19.15 Przepis dnia (mag.) 19.30 Wiadomości 20.05 GOL T-Mobile Ekstraklasa (mag. piłkarski) 20.25 Chicago Fire (s.) 21.25 Mały wielki wojownik (film) 23.05 Po prostu Program Tomasza Sekielskiego (pr. public.) 23.40 Ekstradycja 3 (s.) 0.45 Drużyna A3 (s.) 1.45 Świat się kręci (mag.) 2.35 Klan (s.).

TVP 2

6.00 Codzienna 2 m 3 (s.) 6.30 Tyle dobrem (reportaż) 7.05 M jak miłość (s.) 8.00 Pytanie na śniadanie (mag.) 11.10 Barwy szczęścia (s.) 11.40 Na dobre i na złe (s.) 12.45 Makłowicz w podróży 13.15 Wojciech Cejrowski - bosso przez świat 13.50 Jeden z dziesięciu (teleturniej) 14.30 Kabaretowy Klub Dwójki 15.30 Panorama - kraj 15.55 M jak miłość (s.) 16.50 Rodzinka.pl (s.) 18.00 Panorama 18.50 Jeden z dziesięciu (teleturniej) 19.30 Barwy szczęścia (s.) 20.40 M jak miłość (s.) 21.50 Magazyn Ekspresu Reporterów 22.50 Tajlandzcy Katojowie - spotkania z trzecią pięcią (dok.) 0.00 Współczesna rodzina (s.) 0.55 Czas honoru (s.) 1.55 Magazyn Ekspresu Reporterów.

TV KATOWICE

6.30 Raport z Polski 7.00 Echa dnia 7.30 Aktualności Flesz 7.40 Poranek z TVP Katowice 8.00 Co niesie dzień 8.30 Raport z Polski 8.55 Przechodź dzień codzienny 9.00 Wyprzedzić chorobę - „Męska sprawa” 9.30 Co niesie dzień 10.00 Zapraszamy na kawę 10.05 Czas na Pracę! Praca na Czasie! 10.35 Zapraszamy na kawę 11.40 Rusz się człowieku 11.50 Ślizg 12.05 Męska strefa 12.55 Agrobiznes 13.35 Tropami Wysockiego - Piesni Niesforne - koncert Evgen Malinovskiy 13.55 Fascynujące Śląskie - Bracia Golec 14.25 Dziennik regionów 14.45 Przechodź dzień codzienny 14.55 Żelazo 16.00 Raport z Polski 16.25 Dziennik regionów 16.30 Polska samorządna 17.00 Pannie doktorze 17.20 Zapiski Łążęgi - Krzyże pokutne 17.30 Aktualności 17.35 Kronika Miasta 17.50 Co, gdzie, kiedy? 18.00 EkoAgent 18.30 Aktualności 20.00 Ślązaków portret własny 20.20 Co, gdzie, kiedy? 20.35 Polska i świat z historią w tle - Ezi Kariera w cieniu wojny 20.55 Gramy dla Was 21.05 Echa dnia 21.15 Dziennik Regionów 22.00 Aktualności 23.10 Żelazo 0.15 Echa dnia 1.40 Raport z Polski 2.25 Polska samorządna 2.55 Rusz się człowieku.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News 8.20 Świat według Kiepskich (s.) 8.55 Malanowski i Partnerzy (s.) 10.00 Dzień, który zmienił moje życie 11.00 Dlaczego ja? 12.00 Ślubna gorączka (s.) 13.00 Trudne sprawy (s.) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Dzień, który zmienił moje życie (s.) 15.50 Wydarzenia 16.15

Interwencja (mag.) 16.30 Malanowski i Partnerzy (s.) 17.00 Dlaczego ja? (s.) 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia 19.30 Świat według Kiepskich (s.) 20.05 W pogoni za zemstą (film USA) 22.10 Marksman (film USA) 0.15 Świat według Bundy'ch 2.15 Dziewczyny z fortuną (teleturniej) 3.30 Tajemnice losu (mag.).

TVC 1

5.59 Studio 6 8.45 Wszystko o gotowaniu 9.05 Córki McLeoda (s.) 9.50 13. komnata T. Drexler 10.20 Reporterzy TVC 11.00 Historie sław - Petr Novák 12.00 Południowe wiadomości 12.30 Sama w domu 14.00 Wszystko o gotowaniu 14.20 Slovákco się nie sądzi (s.) 14.55 Pogotowie kulinarne 15.20 Televariaté 16.45 Podróżomania 17.15 AZ kwiz 17.40 Czarne owce 17.55 Wiadomości regionalne, prognoza pogody 18.25 Taxi 18.55 Prognoza pogody, wiadomości, sport 20.00 Opowiadaj (s.) 20.55 Przygody kryminalistyki (s.) 21.50 Opowiadania filmowe 23.00 Kontruderzenie (s.) 23.45 Tajniacy (s.) 0.40 AZ-kwiz.

TVC 2

5.59 Dzień dobry 8.30 Zaczarowane przedszkole 9.00 Malawi - jezioro gwiazd 9.50 Tajemnicze wraki w otchłaniach 10.45 Dokument 11.50 Nie poddawaj się 12.20 Magazyn chrześcijański 12.45 Wielka Wojna Ojczyzniana 13.40 Dlaczego samoloty spadają 14.25 Przygody nauki i techniki 15.10 Tajemnice Biblii 16.00 Pojedynek przywódców 16.50 Boeing 747 - wersja 8 17.35 Biuro (s.) 18.00 Kosmos 18.45 Wieczorynka 18.55 Historie Alfreda Hitchcocka (s.) 19.20 Niesamowite historie 19.45 Spostrzeżenia z zagranicy 19.50 Wiadomości w j. migowym 20.00 Wielka Wojna Ojczyzniana 21.00 Dlaczego samoloty spadają 21.45 Czarny wąż (film) 23.30 Siostra Jackie (s.) 0.00 lol :-)

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.50 Ulica (s.) 9.45 Policja kryminalna Anděl (s.) 11.00 Krok za krokiem (s.) 11.25 Nowe przygody starej Christine (s.) 11.50 Tescoma ze smakiem 12.00 Południowe wiadomości, sport, pogoda 12.30 Doktor Hart (s.) 13.25 Bez śladu (s.) 14.20 Prawo i porządek: Zbrodniczy zamiar (s.) 15.20 Przychodnia w różnym ogrodzie (s.) 16.30 Krok za krokiem (s.) 17.00 Południowe wiadomości, sport, pogoda 17.30 Kryminalne zagadki Miami (s.) 18.25 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.20 Przychodnia w różnym ogrodzie (s.) 21.30 Weekend 22.20 Agenci NCIS (s.) 23.10 Prawo i porządek: Sekcja specjalna (s.) 0.05 Prawo i porządek: Zbrodniczy zamiar (s.) 0.55 Kryminalne zagadki Miami (s.).

W POGONI ZA ZEMSTĄ

Sensacyjny USA, 2010

Polsat, wtorek 25 marca 2014, godz. 20.05

Reżyseria: George Tillman jr
Wykonawcy: Dwayne Johnson, Carla Gugino, Billy Bob Thornton, Moon Bloodgood, Maggie Grace, Oliver Jackson-Cohen, Mike Epps

Przestępca skazany za udział w napadzie na bank po dziesięciu latach odsiadki wychodzi na wolność. Mężczyzna marzy o tym, aby pomścić śmierć brata, który został zamordowany. Rozpoczyna polowanie na wszystkie osoby zamieszane w zbrodnię. Musi się jednak spieszyć, ponieważ doświadczony policjant oraz bezwzględny zabójca depczą mu po piętach.

PRIMA

6.35 Policja Hamburg (s.) 7.30 Morderstwa w Kitzbuhel (s.) 8.40 M.A.S.H. (s.) 9.55 Napisała: morderstwo (s.) 10.55 Policja Hamburg (s.) 11.50 Nad chmurami (film) 13.40 Strażnik Teksasu (s.) 14.35 Spece od morderstw (s.) 15.35 Castle (s.) 16.30 Komisarz Rex (s.) 17.30 Popołudniowe wiadomości 18.00 Nakryto do stołu! 18.55 Wiadomości, wiadomości kryminalne 19.55 VIP wiadomości 20.15 Dziewczyna na miotle (film) 21.50 Kulinaryny reality-show 23.05 Zabójcze umysły (s.) 0.05 Zaprzysiężeni (s.) 1.05 Zbrodnie niedoskonałe (s.).

ŚRODA 26 marca

TVP 1

5.55 Info Poranek 8.00 Wiadomości 8.15 Polityka przy kawie 8.35 Koniec Europy 9.35 Natura w Jedyńce - Lodowa Planeta 10.30 Moda na sukces (s.) 11.00 Świat się kręci 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes (mag.) 12.35 Wójt roku 2013 (reportaż) 12.40 Przepis dnia 12.50 Natura w Jedyńce - Lodowa Planeta 13.55 Jaka to melodia? (teleturniej) 14.30 Moda na sukces (s.) 15.00 Wiadomości 15.15 Polska non stop (mag.) 15.30 Klan (s.) 15.55 Drużyna A (s.) 17.00 Teleexpress 17.25 Jaka to melodia? (teleturniej) 17.55 Klan (s.) 18.30 Świat się kręci 19.15 Przepis dnia 19.30 Wiadomości 20.20 Skazani na Shawshank 22.50 Diabeł 0.25 Chicago Fire (s.) 1.20 Drużyna A (s.) 2.15 Świat się kręci 3.00 Notacje - Arnold Mostowicz Zemsty nie było 3.15 Klan (s.).

TVP 2

5.50 Codzienna 2 m 3 (s.) 6.25 Twarz w twarz 7.05 M jak miłość (s.) 8.00 Pytanie na śniadanie 11.05 Barwy szczęścia 11.40 Na dobre i na złe 12.45 Makłowicz w podróży - Norwegia 13.15 Wojciech Cejrowski - bosso przez świat 13.50 Jeden z dziesięciu 14.30 Wczasy z Kabaretem - Szczecin 2013 15.30 Panorama Kraj 15.55 M jak miłość 16.55 Rodzinka.pl 18.00 Panorama 18.50 Jeden z dziesięciu 19.25 Barwy szczęścia (s.) 20.40 Na dobre i na złe (s.) 21.45 American Pie (film) 23.35 Reporter Polski 0.20 Zagadki umysłu 1.15 Handel bronią w Europie.

TV KATOWICE

6.30 Raport z Polski 7.00 Echa dnia 7.30 Aktualności 7.40 Poranek z TVP Katowice 8.00 Co niesie dzień 8.30 Raport z Polski 9.00 Sprawiedliwi - Dzieci dwojga rodziców 9.30 Co niesie dzień 10.00 Zapraszamy na kawę 10.05 Polska samorządna 10.35 Zapraszamy na kawę - 11.40 Głos Regionów 12.05 Naszaarmia.pl 12.55 Agrobiznes 13.20 Zapraszamy na kawę 13.35 Nie udawaj Greka 14.05 Odkrywanie Warszawy - Forty 14.25 Dziennik regionów 14.30 Zapraszamy na kawę 14.45 Przechodź dzień codzienny 14.55 Żelazo 15.55 Zapraszamy na kawę 16.00 Raport z Polski 16.25 Dziennik regionów 16.30 EkoAgent 17.00 Aktywni rodzice 17.20 Ciekawe jak? Czyli Jurek w poszukiwaniu odpowiedzi 17.30 Aktualności 17.35 Kronika Miasta 17.50 Magazyn Reporterów 18.15 Co, gdzie, kiedy? 18.30 Aktualności 20.00 Po drugiej stronie ulicy 20.20 Co, gdzie, kiedy? 20.40 Gramy dla Was 21.05 Echa dnia 21.15 Dziennik Regionów 21.40 Echa dnia 22.00 Aktualności Wieczorne 22.35 Telekurier 23.10 Żelazo 0.15 Echa dnia.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News 8.20 Świat według Kiepskich (s.) 8.55 Ma-

lanowski i Partnerzy (s.) 10.00 Dzień, który zmienił moje życie (s.) 11.00 Dlaczego ja? (s.) 12.00 Ślubna gorączka (s. dok.) 13.00 Trudne sprawy (s. dok.) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Dzień, który zmienił moje życie 15.50 Wydarzenia 16.15 Interwencja (mag.) 16.30 Malanowski i Partnerzy (s.) 17.00 Dlaczego ja? 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia 19.30 Świat według Kiepskich (s.) 20.35 Top chef (reality show) 22.05 Jerry Maguire (film USA) 0.55 Paróweczki (komedia USA) 2.55 Tajemnice losu (mag.).

TVC 1

5.59 Studio 6 8.45 Wszystko o gotowaniu 9.05 Córki McLeoda (s.) 9.50 Łopatologicznie 10.35 168 godzin 11.05 Przygody kryminalistyki (s.) 12.00 Południowe wiadomości 12.30 Sama w domu 14.00 Wszystko o gotowaniu 14.20 Zawodowcy (s.) 15.10 Pogotowie kulinarne 15.35 Televariaté 16.45 Podróżomania 17.15 AZ kwiz 17.40 Czarne owce 17.55 Wiadomości regionalne, prognoza pogody 18.25 Taxi 18.55 Prognoza pogody, wiadomości, sport 20.00 List do ciebie 21.00 Życie ze śmiercią (s.) 21.45 Anielskie oczy (film) 23.15 Anatomia prawdy (s.) 0.00 Pr. dyskusyjny M. Jílkovej.

TVC 2

5.59 Dzień dobry 8.30 Zaczarowane przedszkole 9.00 Rybie legendy Jakuba Vágnera 9.55 Stulecie latania 10.50 Najważniejsze operacje II wojny światowej 11.55 Nasza wieś 12.10 Wędrowki w poszukiwaniu muzyki 12.40 Chcesz je? 12.45 Folklorika 13.15 Nasze tradycje 13.40 Europa dziś 14.10 Fani seriali 15.05 Krzyżacy 15.55 Telewizyjny klub niesłyszących 16.25 Na ratunek życiu 16.45 Tajemnicze wraki w otchłaniach 17.35 Biuro (s.) 18.00 Życie na wybrzeżu 18.45 Wieczorynka 18.55 Historie Alfreda Hitchcocka (s.) 19.20 Niesamowite historie 19.40 Spostrzeżenia z zagranicy 19.50 Wiadomości w j. migowym 20.00 Rybie legendy Jakuba Vágnera 21.00 Podróż po Chicago 21.30 Narodowe klejnoty 22.00 Luther 22.50 PIKO 0.15 Czworow w ciąży.

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.50 Ulica (s.) 9.45 Przychodnia w różnym ogrodzie (s.) 11.00 Krok za krokiem (s.) 11.25 Nowe przygody starej Christine (s.) 11.50 Tescoma ze smakiem 12.00 Południowe wiadomości, sport, pogoda 12.30 Doktor Hart (s.) 13.25 Bez śladu (s.) 14.20 Prawo i porządek: Zbrodniczy zamiar (s.) 15.20 Przychodnia w różnym ogrodzie (s.) 16.30 Krok za krokiem (s.) 17.00 Południowe wiadomości, sport, pogoda 17.30 Kryminalne zagadki Miami (s.) 18.25 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.20 Głos 21.50 Pole rażenia (film) 23.45 Prawo i porządek: Zbrodniczy zamiar (s.) 0.40 Kryminalne zagadki Miami (s.).

PRIMA

6.10 Policja Hamburg (s.) 7.05 Morderstwa w Kitzbuhel (s.) 8.15 M.A.S.H. (s.) 9.35 Napisała: morderstwo (s.) 10.35 Policja Hamburg (s.) 11.35 Cudowne lato (film) 13.35 Strażnik Teksasu (s.) 14.35 Spece od morderstw (s.) 15.35 Castle (s.) 16.30 Komisarz Rex (s.) 17.30 Popołudniowe wiadomości 18.00 Nakryto do stołu! 18.55 Wiadomości, wiadomości kryminalne 19.55 VIP wiadomości 20.15 Powroty do domu (s.) 21.30 Oczami Josefa Klimy 22.20 Peepshowbazar 23.35 Hawaiki 5-0 (s.) 0.30 Zabójcze umysły (s.) 1.25 Zbrodnie niedoskonałe (s.).

TV POLONIA

WTOREK 25 marca

6.05 Świat się kręci (s.) 6.55 Słownik polsko@polski (talk-show prof. Jana Miodka) 7.25 Sześć milionów sekund 8.00 Pytanie na śniadanie 11.00 Polonia 24 11.40 Galeria 12.00 Barwy szczęścia 12.25 Łamigłówna - Zimowe Igrzyska Polonijne 12.35 Wiadomości 12.50 Czas honoru (s.) 13.50 Dzika Polska - Lasy pełne życia 14.30 Tomasz Lis na żywo 15.30 Informacje kulturalne 15.50 Złotopolscy (s.) 16.20 Fascynujące Śląskie - Maciej Pieprzycza 16.55 Galeria (s.) 17.30 Teleexpress 17.50 Łamigłówna - Zimowe Igrzyska Polonijne 17.55 Koncert Gilberta Becaud 18.50 Barwy szczęścia (s.) 19.25 Informacje kulturalne 20.00 Wiadomości 20.40 Łamigłówna - Zimowe Igrzyska Polonijne 20.50 Ojciec Mateusz (s.) 22.00 Polonia 24 22.45 Hala odlotów (s.) 23.35 Po prostu - program Tomasza Sekielskiego 0.10 Nie ma jak Polska (s.) 0.45 Galeria.

ŚRODA 26 marca

6.05 Świat się kręci 7.05 Ex Libris 7.25 Rozalka Olaboga (s.) 8.00 Pytanie na śniadanie 11.00 Polonia 24 11.40 Galeria 12.00 Barwy szczęścia 12.25 Łamigłówna - Zimowe Igrzyska Polonijne 12.35 Wiadomości 12.50 Głęboka woda - „Więzienie” 13.50 Nie ma jak Polska 14.25 Sztuka życia (s.) 14.55 Po prostu - pr. Tomasza Sekielskiego 15.30 Notacje - Kazimierz Kutz 15.50 Złotopolscy (s.) 16.15 Magazyn filmowy Grażyny Torbickiej 16.55 Galeria (s.) 17.20 Polonia w Komie 17.30 Teleexpress 17.50 Łamigłówna - Zimowe Igrzyska Polonijne 17.55 Jak się zakochać (kabaret) 18.50 Barwy szczęścia (s.) 19.25 Wilnoteka 19.45 Dobranocka 20.00 Wiadomości 20.40 Łamigłówna - Zimowe Igrzyska Polonijne 20.50 Siostry - Jesienne imieniny 21.45 Polonia w Komie - Anglia 22.00 Polonia 24 22.45 Kariera czy rodzina? (kabaret) 23.45 Życie jak pomnik 0.15 Made in Poland 0.45 Galeria 1.10 Łamigłówna - Zimowe Igrzyska Polonijne 1.15 Rozalka Olaboga 1.45 Dobranocka za oceanem 2.00 Wiadomości.

CZWARTEK 27 marca

6.05 Świat się kręci (s.) 7.00 Uliczka cieszyńskich kobiet 7.25 Plecak pełen przygód 8.00 Pytanie na śniadanie 11.00 Polonia 24 11.40 Galeria 12.00 Barwy szczęścia (s.) 12.25 Łamigłówna - Zimowe Igrzyska Polonijne 12.35 Wiadomości 12.50 M jak miłość 13.45 Siostry (s.) 14.45 Życie jak pomnik 15.10 Niespokojne umysły - Michał Kleiber 15.35 Złotopolscy (s.) 16.00 Tygodnik Kulturalny 16.55 Galeria 17.30 Teleexpress 17.45 Łamigłówna - Zimowe Igrzyska Polonijne 17.55 Kariera czy rodzina? (kabaret) 18.55 Barwy szczęścia 19.25 Informacje kulturalne 20.00 Wiadomości 20.45 Łamigłówna - Zimowe Igrzyska Polonijne 20.55 Komisarz Alex (s.) 22.00 Polonia 24 22.45 Głina (s.) 23.50 Zwyczaj, święty człowiek.

TABELA
ZANIECZYSZCZEŃ
Stężenie pyłu zawieszonego w powietrzu 24. 3. o godz. 10.00

	PM 10
Czeski Cieszyn	25
Hawierzów	22
Karwina	24
Orłowa	58
Trzciniec	14
Wierzniovice	29

Legenda: Wartości są podane w mikrogramach na metr sześcienny. Dopuszczalny limit stężenia pyłu zawieszonego (PM 10) wynosi 50 µg/m³.

Źródło: Czeski Urząd Hydrometeorologii w Ostrawie. **(wik)**

WSPOMNIENIA

Oto jest życie: nic a jakże dosyć...

L. Staff

Dnia 26. 3. 2014 minie piąta bolesna rocznica, kiedy odszedł od nas na zawsze

śp. ERWIN JĘDRYSEK

z Karwiny-Nowego Miasta. Wszystkich, którzy Go znali i zachowują w pamięci, o chwilę wspomnień proszą żona, dwaj synowie i córka z rodzinami.

RK-048

NEKROLOGI

Życie to czas, w którym szukamy Boga. Śmierć to czas, w którym Go znajdujemy. Wieczność to czas, w którym Go posiadamy.

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że dnia 22 marca 2014 roku zmarła w wieku 89 lat

śp. BRONISŁAWA FEBER

z domu Recmanik, ze Stonawy-Hołkowic. Odeszła od nas Mama, Babcia i Prababcia, Siostra, Szwagierka, Ciocia i Kuzynka otwartego serca, szczególnej skromności i życzliwości. Uroczystość pogrzebowa odbędzie się w piątek, 28 marca 2014 roku o godzinie 14.30 w kościele św. Marii Magdaleny w Stonawie, skąd Zmarła zostanie odprowadzona do grobu rodzinnego na pobliskim cmentarzu parafialnym.

W smutku pogrążona rodzina

GL-167

CO W TEATRZE

SCENA „BAJKA” – BYSTRZYCA: Śpiąca królewna (25, godz. 9.00, 10.30);

▲ **HAWIERZÓW:** Šípková Růženka (26, godz. 10.00);

SCENA CZESKA – KARWINA Báthoryčka (26, godz. 18.00).

CO W KINACH

HAWIERZÓW – Centrum: Robaczki z Zaginionej Doliny (25, 26, godz. 15.30); 10 pravidel (25, 26, godz. 17.45); Pompeje (25, godz. 20.00); **KARWINA – Centrum:** Babovřesky 2 (25, 26, godz. 17.45); Zimowa opowieść (25, godz. 20.00); Obrońcy skarbów (26, godz. 20.00); **TRZYNIEC – Kosmos:** Need for Speed (25, godz. 17.30, 20.00); Olga (26, godz. 18.00); Ukraina (26, godz. 20.00); **CIESZYN – Piast:** Lego przygoda (25, 26, godz. 15.15), Kamienie na szaniec (25, 26, godz. 17.15).

CO NA ANTENIE

POLSKIE WIADOMOŚCI: ČT1 SM, niedziela, wiadomości regionalne od godz. 6.00.

POLSKIE AUDYCJE: po-pt: godz. 19.05 Ostrava 107,3 MHz i Trzyniec 105,3 MHz.

CO W TERENIE

SPROSTOWANIE – W ogłoszeniu „UWAGA KNE!” – Zarząd Towarzystwa Nauczycieli Emerytów Polskich w RC zaprasza na obchody Dnia Nauczyciela we wtorek 8. 4. o godz. 15.00 do Ośrodka Kultury „Strzelnica” w Cz. Cieszynie (GL z 15. 3. i 22. 3.) mylnie podano numer telefonu Hildy Šlíz. Powinno być

558 731 038, 776 323 405 lub e-mail janina.walach@centrum.cz. Za pomyłkę przeprasza H. Šlíz. Zgłaszać się można do środy 2. 4. godz. 12.00. **DARKÓW** – MK PZKO zaprasza wszystkich członków i sympatyków na prelekcję Renaty Kuci na temat „Pociągiem z Bogumina do Pekinu”, która odbędzie się w niedzielę 30. 3. o godz. 16.00 w świetlicy koła w Darkowie. Liczymy na waszą obecność.

DĄBROWA – MK PZKO zaprasza członków i sympatyków na świetlicę wiosenną w sobotę 29. 3. o godz. 16.00 do Domu Narodowego w Dąbrowie. Wykład na temat „Jak to dawniej na wsi bywało” wygłosi Oton Wania.

KARWINA-RAJ – Klub Seniora MK PZKO zaprasza członków na spotkanie we frysztańskiej bibliotece we wtorek 25. 3. o godz. 18.00.

PTTS „BŚ” – Informuje, że w związku z planowanym zamknięciem trasy kolejowej Opava – Jakartovice doszło do zamiany terminów pomiędzy wycieczkami W8 i W54. W sobotę 29. 3. odbędzie się wycieczka W8 na trasie Litultovice – Janské Koupele – Svatoňovice. Odjazd na wycieczkę W8 do Litultovic jest 29. 3. pociągiem z Cz. Cieszyna o godz. 5.46 przez Hawierzów 6.09, lub z Karwiny 5.48 przez Bogumin. Informacje: <http://www.pttsbeskidslaski.cz/wp-content/uploads/2014/03/W8-Jakartovice.pdf> lub tel.: 776 046 326.

OFERTY

PRZECIEKA CI DACH, kapie Ci do domu, zadzwoń 733 425 859. Uszczelniamy wszystkie rodzaje dachów. GL-125

Wiek życia minął, praca ustała, związki najmiłsze śmierć rozerwała.

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że dnia 23. 3. 2014 zmarł w wieku 69 lat nasz Drogi Ojciec, Teść, Dziadek, Brat, Wujek, Szwagier i Kuzyn

śp. CZESŁAW HOLEKSA

z Bystrzycy. Ostatnie pożegnanie Drogiego Zmarłego odbędzie się w kręgu rodzinnym w środę 26. 3. 2014 o godz. 14.00 w kościele rzymskokatolickim w Trzyncu. Zasmucona rodzina. GL-170

W głębokim żalu pogrążeni zawiadamiamy wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 21. 3. 2014 zmarł w wieku 66 lat

śp. BRONISŁAW CHORZEMPA

zamieszkały w Karwinie-Raju. Pogrzeb Drogiego Zmarłego odbędzie się w piątek 28. 3. 2014 o godz. 11.30 z kościoła katolickiego w Karwinie-Frysztaście. W smutku pogrążona rodzina. RK-047

Koleżance Gabrieli Babczynskiej oraz Jej najbliższej rodzinie wyrazy szczerego współczucia z powodu zgonu Ojca

śp. BRONISŁAWA CHORZEMPY

składają pracownicy szkoły i przedszkola w Karwinie. GL-169

MALOWANIE, prace murarskie, wymiana okien. Tel. 603 854 651. GL-148

DOCIEPLENIA BUDYNKÓW, ELEWACJE atrakcyjne ceny, tel. 608 803 883. GL-151

ANTYKI KUPIĘ – meble przedwojenne, obrazy, zegary, odznaczenia, srebra, militaria, stare zdjęcia, pocztówki i wiele innych, tel. 0048 605 255 770. GL-097

URLOP

SAMOLOTEM Z OSTRAWY: Bułgaria na 10 i 11 dni od 10 990 kc!
WYCIECZKI AUTOKAROWE z obiadokolacją i wycieczkami: Wielki Meder – kąpieliska termalne, hotel 18. 4.-21. 4. cena 3950 kc; Podhajska – kąpieliska termalne, pensjonat 29. 4.-4. 5. cena 5350 kc; Łaźnie Teplice nad Beczwą (9 zabiegów) 4. 5.-10. 5. cena 6 950 kc; Wiedeń, najpiękniejsze zabytki 8. 5.-10. 5. cena 4 550 kc; Beszeniowa – kąpieliska termalne, hotel przy kąpielisku 11. 5.-17. 5. cena 6 650 kc; Bükkfüdő – kąpieliska termalne, luksusowy hotel 8. 6.-14. 6. cena 8 350 kc; Morze Bałtyckie, Gdańsk, hotel 26. 7.-2. 8. cena 9 650 kc; Polskie Tatry, Zakopane, pensjonat 3. 8.-9. 8. cena 6 350 kc. Więcej informacji w katalogu 2014 (przesyłamy darmowo). CK A-Z TOUR Bystrzyca i Czeski Cieszyn, tel. 558 551 187-9 e-mail: info@cktour.cz, www.cktour.cz. GL-155

WYSTAWY

DOM PZKO, JABŁONKÓW – MK PZKO Cz. Cieszyn-Centrum zaprasza na wystawę pt. „Księstwo Cieszyńskie w obiektywie – Ludzie,

kultura, krajozaby”. Otwarcie wystawy 30. 3. o godz. 15.00. Wystawę można odwiedzać po uprzednim zgłoszeniu pani Helenie Kawulok, gospodarzowi Domu PZKO w Jabłonkowie, tel.: 732 843 067 do 13. 4. 2014.

TEATR CIESZYŃSKI, Cz. Cieszyn, Ostrawska 67: do 4. 5. wystawa Lecha Leddeckiego pt. „Nastroje”. Czynna: po-pt w godz. 9.00-15.00 po zgłoszeniu w portierni TC.

MIEJSKA BIBLIOTEKA Cz. Cieszyn-Sibica, Minigaleria „Na Płocie”, ul. Słowacka 1: do 30. 4. wystawa Brzetysławy Budnik pt. „Poszukiwania”. Czynna w godz. otwarcia biblioteki.

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ, SALA WYSTAW w Cz. Cieszynie, Praska 3/14: do 16. 5. wystawa pt. „Silesia picta – Panoramy miast śląskich i mapy Śląska”; stała ekspozycja „Obrazki z przeszłości Śląska Cieszyńskiego”. Czynne: po-pt: 8.00-16.30.

▲ **SALA WYSTAW MUSAION w Hawierzowie, ul. Robotnicza 14:** do 31. 5. wystawa pt. „Ślad – wyjaśni zbrodnię”. Czynna: wt-pt: 8.00-16.30, so: 9.00-13.00, nie: 13.00-17.00.

▲ **SALA WYSTAW w Hawierzowie-Żywocicach, Padyłach hrdinů 47a:** do 20. 6. wystawa pt. „Tragedia Lidic”. Czynna: po-pt: 8.00-16.30.

▲ **SALA WYSTAW w Karwinie, Rynek Masaryka:** do 30. 4. wystawa pt. „O nożirství a damascénské oceli”; stała ekspozycja „Migawki z historii Karwiny”. Czynne: wt-pt: 8.00-16.30, so: 9.00-13.00, nie: 13.00-17.00.

▲ **SALA WYSTAW w Jabłonkowie, Rynek Mariacki 14:** do 7. 9.

Ogłoszenia do „Głosu Ludu” przyjmowane są w dni powszednie:

□ W redakcji „Głosu Ludu” przy ul. Komeńskiego 4, Czeski Cieszyn w godz. 8.30-15.30, tel. 558 731 766 e-mail: ogloszenia@glosludu.cz

□ W firmie Hudeczek Service, sp. z o.o. – Studio Graficzne, Czeski Cieszyn, ul. Strzelnicza 18 (NA PARTERZE), codziennie w godz. od 8-16, tel. 558 711 027 e-mail: ad.servis@hudeczek.cz

□ W Odd. Literatury Polskiej Biblioteki w Karwinie-Frysztaście (przy rynku) w po, wt: 8.00-12.30, 13.00-18.00, czw: 13.00-18.00, pt: 8.00-12.30, 13.00-17.00. Tel.: 596 312 477 e-mail: knih-k1pl@rkka.cz

UWAGA

Ogłoszenia do „Kroniki rodzinnej” należy przysłać bądź przynosić osobiście do redakcji do godz. 12.00 dnia poprzedzającego wydanie gazety. W przypadku nekrologów czekamy do godz. 13.30, prosimy jednak wcześniej zgłosić telefonicznie fakt zamówienia ogłoszenia.

wystawa pt. „Garnuszki babuni”; wystawa stała „Z przeszłości Jabłonkowa i okolicy”. Czynne: wt-pt: 8.00-16.30.

▲ **SALA WYSTAW w Orłowej-Lutyni, Masaryka 958:** do 27. 6. wystawa pt. „Kapliczki, krzyże i męki pańskie”. Czynna wt-pt: 8.00-16.30, so: 9.00-13.00, nie: 13.00-17.00.

CO ZA OLŻĄ

MUZEUM DRUKARSTWA w Cieszynie, Galeria „Przystanek Grafika”, Głęboka 50: do 28. 3. wystawa pt. „Grafika Lucyny Deckert-Firla”. Czynna: wt-pt: 10.00-17.00. **WIEŻA PIASTOWSKA I ROTUNDA św. Mikołaja:** Czynne codziennie 9.00-17.00.

Zareklamuj się w
»GŁOSIE LUDU«
Tel. 775 700 896

CZYTAJ NAS
CODZIENNIE!
www.glosludu.cz
Codziennie
aktualizowany
serwis o Polakach
na Zaolziu

Szczepienia: fakty i przesady

Klub Muzeum, działający przy Muzeum Ziemi Cieszyńskiej, co dwa tygodnie organizuje w swojej siedzibie przy ulicy Głównej w Czeskim Cieszynie ciekawe spotkania i prelekcje. Marcowe spotkanie, które odbędzie się w najbliższy czwartek, poświęcone zostanie tematowi, o którym ostatnio często się dyskutuje i dla wielu jest tematem kontrowersyjnym. Gość spotkania, dr Tomáš

Skyba, pediatra z Oddziału Dziecięcego Szpitala Witkowskiego w Ostrawie, nazwał bowiem swoją prelekcję „Szczepienia – historia i czasy współczesne”.

– Tylko kilka wydarzeń miało tak ogromny wpływ na bieg historii ludzkości, jak odkrycie skuteczności szczepienia. To dzięki szczepionkom udało się uratować miliony istnień ludzkich, dzięki szczepieniu

udało się zupełnie zwalczyć niektóre poważne choroby. Szczepionki są dzisiaj dostępne na całym świecie, korzysta z nich zdecydowana większość ludzi. Niemniej ze szczepieniem związanych jest wiele mitów, przesądów, uprzedzeń. O nich też będzie mowa w mojej prelekcji – zapowiada dr Skyba.

Spotkanie odbędzie się w czwartek 27 marca o godz. 17.00. (kor)

Gratka dla fotografów

Sporo atrakcji dla miłośników fotografii oraz dzieci przygotowało na kwiecień Grolski Centrum Informacji Turystycznej GOTIC w Mostach koło Jabłonkowa. Dla tych pierwszych będą to aż dwie wystawy zdjęć, z myślą o najmłodszych zaś GOTIC zorganizuje wielkanocne już warsztaty.

Pierwsza z wystaw nosi nazwę „Wszystkiego po trochu”. Zaprezentowane na niej zostaną zdjęcia klu-

bu fotograficznego „Dobré svetlo” z Czadcy. Drugą wystawę pn. „Mosty aż Asz, czyli z zachodu na wschód” przygotowują mosteczkiem wspólnie z członkami klubu fotograficznego „Soudkovitost” z zachodnioczeskiego Aszu.

Wernisaż obu wystaw odbędzie się „Na Fojstwiu” w środę 2 kwietnia o godz. 16.00. Słowacką będzie można zwiedzać do 30 kwietnia, tę z zachodnich Czech aż do 23 maja. (kor)

Przypomnieli sobie, jak smakuje zwycięstwo

I GAMBRINUS LIGA

**BANIK OSTRAVA
SPARTA PRAGA 1:1**

Do przerwy: 0:0. Bramki: 52. Škutka - 78. Juliš. Ostrava: Pavlenka - Vengřinek, Frydrych, Baránek, Sukup - Foltýn, Greguš - Štěpán (80. Holzer), Kukec (90. Narh), Krmenčík - Škutka (77. Svěrkoš).

Pojedynek Banika ze Spartą nie był wyłącznie pokazem głupoty pseudokibiców i niezdecydowania policyjnej grupy interwencyjnej (o ekscjach kiboli piszemy na stronie internetowej). Przede wszystkim chodziło o ponadprzeciętny futbol. Pierwsza połowa należała do gospodarzy, w drugiej więcej z gry miała Sparta, która w 78. minucie zasłużenie doprowadziła do remisu. Pomimo trwającej prawie 40 minut przerwy, w trakcie której widzowie nagrywali sobie na telefony komórkowe bitwę kiboli z policją, piłkarze Banika po raz kolejny nie wytrzymała z siłami do końca. Skurcze złapały nie tylko najaktywniejszego zawodnika w ostrawskim zespole - Vojtěcha Štěpána, ale także kilku innych

Piłkarze Karwiny pokonali u siebie 2:0 Grafra Vlačim.

piłkarzy. Dziwne, ale trener František Komňacký zdecydował się na pierwszą zmianę dopiero w 77. mi-

nucie. Większym spokojem od Komňackiego emanował na ławce Banika już tylko legendarny Ján Zachar.

Lokaty: 1. Sparta 55, ... 14. Brno 19, 15. Bohemians 18, 16. Ostrava 18 pkt.

FNL

KARWINA - VLAŠIM 2:0

Do przerwy: 2:0. Bramki: 33. Hottek, 43. Holec. CZK: 80. Hronek (V). Karwina: Pindroch - Mikula, Koutný, Jovanovič, O. Cverna - Vaněk, Svatošský (79. Ofori) - Fiala, Hottek (60. Halaška), Eismann - Holec (85. Diaby).

Ze zwycięstwa radowali się gospodarze po długich siedmiu kolejkach. - Każda seria kiedyś musi się skończyć. Nawet ta najgorsza z najgorszych - stwierdził szkoleniowiec Karwiny, Josef Mazura. Obie bramki padły po akcjach indywidualnych. Hottek i Holec odwzajemniły się trenerowi za zaufanie. Mazura po ostatnich niewypałach w zasadniczy sposób zmienił taktyczne ustawienie drużyny. Właśnie dobrze wyszkolony technicznie Jakub Hottek miał być dzokerem w linii pomocy, a Martin Holec piłkarzem do zadań specjalnych w polu karnym. - Mam nadzieję, że ten wynik jest począt-

kiem nowego rozdziału w tym sezonie - dodał Mazura.

**TRZYNIEC
BOHEMIANS PRAGA 3:0**

Do przerwy: 1:0. Bramki: 61. i 66. Gulajev, 24. Lisický. Trzyniec: Paleček - Lisický, Vomáčka, Čelůstka, Kubáň - Malíř (5. Joul), Wojnar, Hupka, Ceplák - Haša (71. Málek), Gulajev (83. Dedič).

Piłkarze Trzyńca wyraźnie polubili smak zwycięskiego szampa. Walczący o uratowanie skóry gospodarze prowadzili od 24. minuty po pięknym uderzeniu z dystansu Lisického. O resztę zatroszczył się grający w świetnej formie Gulajev. - Zdawaliśmy sobie sprawę z rangi meczu. Liczyły się tylko trzy punkty - skomentował zwycięstwo swej drużyny trener Karel Kula. - Jeśli chcemy utrzymać się w drugiej lidze, właśnie z takim przeciwnikami, jak Bohemians, musimy wygrywać - podkreślił.

Lokaty: 1. Tábor 38, 2. Hradec Králové 37, 3. Varnsdorf 32, ... 10. Karwina 27, 11. Frydek-Místek 22, 12. Trzyniec 21 pkt.

JANUSZ BITTMAR

Hokeiści Trzyńca o krok od półfinału

Piłkarskim wynikiem 0:1 zakończyła się czwarta wzajemna konfrontacja Pardubic z Trzyniec w ćwierćfinałach ekstraklasy hokeja. Stalownicy zasługą bramki Martina Růžički z ostatniej minuty są o krok od półfinału. Jutro o godz. 18.20 w Werk Arenie mogą postawić kropkę nad i.

W serii pomiędzy Spartą a Witkowicami zrobiło się 3:1 dla faworyta ze stolicy. Sparta zwyciężyła w ostrawskiej ČEZ Arenie 5:3. Pozostałe dwie serie ćwierćfinałowe są dużo bardziej wyrównane. Kometa Brno remisuje z Pilzнем po czterech meczach 2:2, podobnie jak Zlin z Hradcem Králové.

**M. RŮŽIČKA: Chcemy
dopchać wózek do półfinału**

Napastnik z numerem 27 zamknął usta wszystkim malkontentom, którzy zarzucali mu w trakcie sezonu brak formy. Růžička został bohaterem

trzyńskiej drużyny, spełnił w Pardubicach to, co do niego należało. - Obie wyjazdowe konfrontacje były bardzo trudne. Niedzielnny mecz był typowym pojedykiem fazy pucharowej. Zdecydował jeden błąd, który zdołaliśmy wykorzystać - stwierdził gwiazdor trzyńskiej drużyny. - W środę postaramy się dopchać nasz wózek do półfinału.

E. NĚMEC: Potrafimy wygrać w Pradze

Dwie bramki Erika Němca zdramatyzowały niedzielne zawody w ČEZ Arenie. Sparta nie dała jednak sobie wydrzeć zwycięstwa. - Mój gol na 3:5 pojawił się zbyt późno. Mówi się trudno, ale jeszcze nie wszystko stracone. Potrafimy wygrać w Pradze - zadeklarował witkowicki napastnik.

PARDUBICE - TRZYNIEC 0:1

Tercje: 0:0, 0:0, 0:1. Bramka i asysta: 60. Růžička

(Adamský, Polanský). Trzyniec: Hrubec - D. Nosek, Galvas, Zíb, Linhart, Trončinský, Krejčí, Roupec, Foltýn - Růžička, Polanský, Adamský - Kvétoň, Bonk, Polák - Rákos, Kindl, Rufer - Peterek, Hrňa. Stan serii: 1:3.

WITKOWICE - SPARTA PRAGA 3:5

Tercje: 2:2, 0:2, 1:1. Bramki i asysty: 17. Němec (Kolouch, Stehlík), 20. Szturc (J. Káňa, Šedivý), 54. Němec (Vandas) - 3. Piskáček (Ton, J. Hlinka), 14. Ton (J. Hlinka), 21. Ton (Rolinek, J. Hlinka), 30. J. Hlinka (Ton, Pilař), 50. Pech (Krejčík). Witkowice: Šindelář - Barinka, Dudáš, Kudělka, Sloboda, L. Kovář, Stehlík, Štencel, Bail, Pastor - J. Káňa, Szturc, Šedivý - Svačina, Roman, Huna - Němec, Kolouch, Vandas - Valčák, Strapáč. Stan serii: 1:3.

(jb)

KAMIL STOCH:

To sukces całej drużyny

Kamil Stoch odebrał w niedzielę Kryształową Kulę za zwycięstwo w klasyfikacji generalnej Pucharu Świata w skokach narciarskich. Dwukrotny mistrz olimpijski z Soczi nie mógł sobie wymarzyć lepszego sezonu.

- Jak wygląda świat skoków ze szczytu? Pozytywnie i kolorowo - stwierdził szczęśliwy Stoch, który Kryształową Kulę zapewnił sobie w piątkowym konkursie w Planicy. - Kryształowa Kula to nagroda za cały trud, który włożyłem w jej zdobycie i też podziękowanie dla wszystkich, którzy przyczynili się do tego sukcesu - powiedział Stoch dla serwisu „Skijumping.pl”. - To jest w dodatku sukces całej naszej drużyny. (jb)

Wiosna w niższych klasach piłkarskich

MŚLF

**ORŁOWA
SIGMA OŁOMUNIEC B 1:1**

Do przerwy: 0:1. Bramki: 73. Kaizar - 43. Schulmeister. Orłowa: Szarowski - Sporysz, Kaizar, Skoupý, Janso - Pražák, Vybíral, Puškáč, Kašša (80. Klimas) - Urban, Kopel (67. Golej). Rezerwy Sigmy pojawiły się w Orłowej z trójką graczy z pierwszoligowego składu. Goła na 0:1 strzelił jeden z nich - Jan Schulmeister strzałem z dystansu. Podopieczni Pavla Poledníka po przerwie zwiększyli obroty. Przepięknym golem popisał się Kaizar.

Lokaty: 1. Sigma B, 2. Opawa, 3. Trzebiecz po 33 pkt., ... 11. Orłowa 18 pkt.

DYWIZJA

**KARWINA B
L. PIOTROWICE 0:3**

Do przerwy: 0:2. Bramki: 10. samob. Nowinski, 16. Lemchi, 87. Staszewski. Karwina B: Dočekal - Koutný, Zielonka, Kloda, Nowinski - Taraba, Siekiera - Derík (70. Jadamík), Kubiena, Molnári - Ryšavý. Piotrowice: Hájek - Reichl, Gill (86. Bajzath), Bernatík, Anastazovský - Lemchi,

Hoffmann, Dittrich, Miko - Sikora (53. Nielek), Staszewski.

Spory wkład w zwycięstwo Piotrowic wniósł 21-letni Marcin Staszewski. Wychowanek Wodzisławskiej Szkoły Piłkarskiej trzy lata temu strzelał gole dla Śląska Wrocław, poważna kontuzja przyhamowała jednak jego dobrze zapowiadającą się karierę. W 87. minucie Polak przypieczętował zwycięstwo swej drużyny po ładnej akcji indywidualnej. Do nowych twarzy w piotrowickiej drużynie należy też Nigeryjczyk Eze Lemchi, który w 16. minucie podwyższył na 0:2 dla gości.

HAWIERZÓW - URČICE 0:1

Do przerwy: 0:1. Bramka: 30. Skopalík. Hawierzów: Směták - Večeřa, Zavadzan, Michalčák, Vagner - Klejnot (81. Zupko), Babič, Wojnar, Förster, Byrtus - Horník (58. Skoupý).

Indianie w razie wygranej mogli awansować na fotel lidera tabeli. Marzenia gospodarzy rozwiązał jednak Skopalík, a w drugiej połowie sama futbolówka, która odskakiwała hawierzowskim piłkarzom od nóg. Do meczu z powodu przeziębienia nie włączył się grający trener Hawierzowa, Miroslav Matušovič.

Lokaty: 1. Slavičín 32, 2. Hawie-

rzów 31, 3. Určice 29, ... 10. Karwina B 23, 12. Piotrowice 21 pkt.

M. WOJEWÓDZTWA

**DZIEĆMOROWICE
FRYDLANT 1:0**

Do przerwy: 0:0. Bramka: 83. Maléf. Dziećmorowice: Polach - Maléf, Prčík, Hrdlička, Skácelík (25. Matušík) - Schimke, Šrámek, Kadlčák (85. Beilner), Holý - Punčochář - Šuster (88. Hojdysz).

Zmiany kadrowe i trenerskie w Dziećmorowicach zdały egzamin. Przynajmniej w pierwszym wiosennym meczu. Do nowych (lub staro-nowych) twarzy w zespole należą: Schimke, Matušík, Punčochář, Polach, Skácelík, Šuster i Holý. W zespole nowego trenera Hojdysza brakuje już napastnika Macečka, który wybrał grę w Petrkovicach. - Frydlant nie sprzedał tanio skóry, ale grunt, że wygraliśmy - powiedział „Głowski Ludu” Jiří Ligočský, kierownik Dziećmorowic.

**KRAWARZE
CZ. CIESZYN 5:3**

Do przerwy: 0:0. Bramki: 47. Baranek, 52. Valigūra, 60. Peterek, 68. i 80. Galvas - 75. Fizek, 81. Rác,

87. Przyczko. Cz. Cieszyn: Klepek - Kupczak, Rác, Stanowski, Fizek - Konečný (70. Bolek), Mendrok, Hradečný, Sostřonek (7. Rusek) - Przyczko, Trybulec.

Ratujący się przed spadkiem piłkarze IRP przespali początek drugiej połowy i ocknęli się dopiero przy stanie 4:0 dla gospodarzy. - Gdyby mecz trwał dziesięć minut dłużej, wierzę, że zdołalibyśmy wyrównać - odważnie zadeklarował w rozmowie z naszą gazetą kierownik klubu, Petr Bajtek. Kondycyjnie cieszyniaci zdominowali końcówkę meczu, była to jednak słaba pociecha. Defensywa przypominała bowiem ementaler.

**WĘDRYNIA
RYMARZÓW 0:2**

Do przerwy: 0:1. Bramki: 44. Barcal, 84. Furik. Wędrzynia: Csikán - Buzek, Chlebek, Broda, Martinčík - Baron, Hanus - Kohut, L. Stoszek, Gurecký (46. Ploszek) - Kajfosz (65. Pliska).

W zespole gospodarzy męczliki się w pierwszym wiosennym meczu wszyscy, włącznie z nową akwizycją - Františkem Hanusem. Były piłkarz takich klubów, jak Coring Bogumin, Fotbal Trzyniec i FC Hluczyn, wzmocnił w rewanzo-

wej rundzie Wędrzynię. Podopieczni Zdeňka Černeka zagraли jednak słabo, praktycznie nie wystrzelili w światło bramki.

**BOGUMIN
WITKOWICE 0:1**

Do przerwy: 0:1. Bramka: 21. Moučka. Bogumin: Goj - Poštulka, Šiška, Kukulič, Musil (80. Wzientek) - Sittek, Górnioł, Kubinski, Šindler - Jatagandzidis, Socha.

W Boguminie doszło w przerwie tylko do kosmetycznych zmian. Dwaj nowi, młodzi piłkarze - Musil i Wzientek - włączyli się do meczu z Witkowicami, ale trzon zespołu stanowią inni. - W niedzielę zabrakło pięciu graczy podstawowego składu, m.in. Segeta, Ciesarika i pierwszego bramkarza Gladiša. Pomimo to z liderem tabeli nawiązaliśmy równorzędną walkę. Zdecydował kontrowersyjny rzut karny - powiedział nam Ivo Cichoň, drugi trener FK Bogumin.

Lokaty: 1. Witkowice 38, 2. Rymarzów 36, 3. Karniów 32, ... 6. Bogumin 24, 7. Dziećmorowice 24, 9. Wędrzynia 23, 15. Cz. Cieszyn 11 pkt. (jb)